

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Ac. 12.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF
SAXONY-ANHALT
MAGDEBURG
1871

3
DE SUPPLICA-
TIONIBVS SEV ER-
RORVM PROPOSITIO-
NIBVS VVLGO RE-
uisionibus

TRACTATVS OMNIBVS QVI
*in foro versantur perquam vtilis & ne-
cessarius.*

AUTHORE DOM. PETRO RE-
BVSFO DE MONTEPESSVLANO,
Iurium Doctore ac comite.

• B & D •

SPIRÆ

Typis Bernardi Albini, An. 1587.

Ad Lectorem.

Subiunxerat in suis operibus Petrus Rebuffus huic tractatui Edictum Ludovici XI. Galliarum Regis similiter tractans de erroribus proponendis cum suis glossis. Sed quia Gallica lingua erat conscriptum & prater textum glossa ferè nihil quam ipsius edicti rationes & motivas complectebantur, illud imprimere nolui, ut aliquo modo parcerem sumptibus, & ne lectori Gallica lingua ignaro molestiam crearem. Transcriptis tamen ijs & in suum commodum locum repositis, hisq; notis interclusis * * qua ad rem facere videbantur de quo equum lectorem admonendum censuimus. Vale.

TRA-

TRACTATUS
DE SUPPLICATIONIBVS, SEV ERRO-
rum propositionibus
incipit.

Totius tractatus summa.

Supplicationis materiam frequētem esse, illam tamen parum secundum curiarum usum tractatā dignoscēs, ad praxim, per quam facile intelligi possit, redigere cupiens, sequētia describenda curavi. In primis quoruplex sit supplicatio. Secūdo, quid sit. Tertio, quomodo sit inuenta. Quarto, quomodo introducatur. Quinto, quis

▲ ▲

TRACT. DE SUPPLIC.

istam supplicationem postulare & imperrare valeat. Sexto, à quibus hæc supplicatio fiat. Septimo, an iudicatum pēdente supplicationis processu exequendum sit. Octauo, quoties supplicatio ista recipiatur. Nono, quando concedi veldenegari possit. Decimo, intra quod tempus supplicationis instātia finiri debeat. Vndecimo, quæ differentia sit inter supplicationem & appellationem. Duodecimo, quis sit supplicationis effectus. Vltimo, elucidabitur textus legum Regiarum huic materiæ accōmodus: quibus peractis supplicationi amplius locus non erit.

Multiplex supplicatio quæ Deo & hominibus fit.

Ad primum respondere possumus, quod multiplex est supplicandi usus, de quo hic si vellem singula describere, iustum volumen complerem: sed quātum hanc respicit materiam, summatim prosequar. Annotandum est, quod interdum Deo optimo maximo
suppli-

QVÆST. I. IN PRÆFAT. 5
supplicamus : sed quia hoc spectat ad
Theologos , ad eos nunc reiicio , & ad
glossam plenam in clem. vna in verbo,
orationes. de reliquiis & venera. sanct.

Supplicandi veterum mos.

2 Interdum hominibus supplica-
tur: & apud veteres diu receptissimi tui-
moris, vt supplicantes caput, dextram,
genua eius, quam exorarent, supplices
contingerent, nec totum tamen caput,
sed mentum modo: vt statuere Home-
rus videtur, vel barbæ medituliū, quod
pbat Euripides: id vero *διὰ τὸ πρᾶκτικόν*,
quia sit in nobis pars illa principalis, in
qua logisticon, id est, rationalis colloce-
tur potētia. Dextram vero *διὰ τὸ ἡγεμον-
ικόν*, quoniam in ibi maxima insit ad a-
gendum facultas. Genua vero propter
motus, & progressionis necessitatem:
tria vero hæc symbolicè consensum, a-
ctionem, progressum ad ea quæ pete-
rentur præstanda, complecti videntur,
teste Cælio lib. antiq. lectio. octauo ca.
39. in fi. de supplicationibus, quæ Papæ

6 TRACT. DE SUPPLIC.
fiunt, dico in forma supplic. in praxi ac-
quirendi beneficia.

Verbo interdum & in scriptis supplicatur.

3 Item istæ supplicationes aliquan-
do verbo fiunt, siue voce in iudicio, vel
extra, sicut appellationes. l. 2. & sequ. ff.
de appella. & tanti sunt momenti in vo-
ce, sicut in scriptis: argu. l. non figura. ff.
de action. & oblig.

Aliæ in scriptis fiunt, & vocantur li-
belli à Iureconsult. in l. nec quicquam.
§. vbi decretum. ff. de officio procon. l.
omnia, de regulis iur. & alibi sæpius in
iure.

*Supplicationes Parlamen. consi-
liariis dari solent.*

4 Aliquando supremis supplicatur
iudicibus, vt consiliariis curiarum supre-
marum: & hoc solet communiter in
parlamentis exerceri, adeo quod pauca
admodum in curiis supremis tractan-
tur, quæ non fiant per supplicationem,
postquam causa est inchoata, vel per li-
teras

teras regias: & de his loquitur rubrica.
Des requestes presentees à la Cour. vbi dice-
 tur in ordin. reg. sed non omnia sic de-
 ciduntur: sed quando ea, quæ in suppli-
 catione petuntur, causæ cognitionē de-
 siderant, in ea subscribere solet curia.
 Requestam in iudicio faciat: & tunc au-
 dientia opus est, & præsidis auxilio,
 quod longissimum est, & latissimum:
 vt dicit. l. j. ff. de iurisdic. omn. iudic.

*Supplicationes quæ inferioribus offerun-
 tur ante processum, in processu
 & post fiunt.*

5 Aliæ inferioribus offeruntur ma-
 gistratibus, quod etiam frequenter in
 hac patria fit, vbi supplicationibus par-
 tes maxime vtuntur, tam rei, quam a-
 ctiores, & testes, & omnes quos causa tã-
 git, si quid à iudicibus consequi, vel si-
 bi nocumētum vitare velint: supplicat
 autem quis interdum ante processum,
 forte vt bona alicuius sistantur, & arre-
 stentur: vt plene scripsi in tractatu de li-
 ter. obliga. artic. 6. & aliis multis modis

practicis notis. & probatur in l. j. C. vt
lite pendent.

Interdum in processu, & eo durante,
& varie quidem, prout à nobis provide
ri cupimus vsque ad sententiam, vt su-
pra. & probatur in l. 2. C. vt lite pendē.
per doctor. & hoc melius sciri ex iudi-
ciorum exercitio, quam à iure potest.

Quandoque supplicamus post sentē-
tiam, & tunc iudici à quo, forte vt ad e-
xecutionem iudicati procedat, iuxta l. à
diuo Pio. ff. de re iudic. vel vt taxet expē-
sas, liquidet fructus, seu alia faciat: vt di-
co in tractat. de exceptio. quæ cognosci
possunt post sententiam: vt in l. j. C. de
iuris & facti ignoran.

*Episcopus aduersus sui officialis sen-
tentiam resistit.*

6 Item interdum episcopo suppli-
catur post sentētiam ab officiali latam:
& valet illa supplicatio, si episcopus in
integrum restituere velit contra sui of-
ficialis sententiam. ita tenet Ioan. And.
in cap. Romana. primo responso. de ap-
pel.

QVÆST. I. IN PRÆFAT.

pell. Iſtam opinionem ſequitur Panor.
& alij in capit. ex literis. de in integrum
reſtitutio. Ioan. Fab. in dicta authentic.
qua ſupplicatio. & iſta communis ſen-
tentia obſervatur, teſte Aufred. in deci-
ſion Tholoſa. quaſtione 479. vnde ſo-
lent officiales in ſententiis eorum dice-
re, ſalua domini voluntate condemna-
mus, &c.

Aliquãdo ſupplicatio porrigitur iu-
dici, ad quem eſt appellatum: & hoc va-
riis ex cauſis, prout negotiorum quali-
tas occurrit, vt in rubr. de appel. per to-
tum licitum eſt videre.

Aliquando ſupplicatur principian-
te a reſtum, vt ipſe euocet ad ſe cauſam,
de hoc dixi in tract. de euoc. ab ſede per
cap. vt noſtrum. de appel.

Supplicatio quid continere debeat.

7 Notandũ eſt quod ſupplicatio cõ-
tinere debet. Primo vt petenti proſit, &
alij non obſit: vt l. reſcripta. C. de preci.
Impera offeren. nam ſcœmina ſupplica-
re poteſt, vt fruatur dignitate prioris

mariti, licet nubat minoris dignitatis viro. l. si. ff. de senato. facit l. si quis sepulchrum de relig. l. j. §. vlti. si vstru. pet. l. habitatores. loco. Specu. in d. tit. §. sequitur. in fin. & ibi Ioan. And. alioqui si alteri obsit, & cognitionem desideret, non solet cōcedi nisi audita parte: vt superius scripsi.

§ Nonnunquam supplicatur post iudicatum, & arrestū, quod nullo modo per appellationem infringi potest, propter iudicis excellentiam, & auctoritatem: * vt in Franciæ Curiis supremis, quæ tanta est, vt post eam ad alium non sit recurrendū, nec ab ea reclamandum, nec retractandum, quod ab ea iudicatum fuerit, etiam per viam nullitatis aut aliam. Credidit enim Princeps eos, qui ob singularem industriam explorata eorum fide, & grauitate, ad huius officij magnitudinem adhibentur, nō aliter iudicaturos esse pro sapientia ac luce dignitatis suæ, quam ipse foret iudicaturus. l. j. in fin. D. de offic. præf. prætor. Et hæc eatenus procedunt nisi Princeps concedat, vt proponatur error,

QVÆST. I. IN PRÆFAT. 11
ror, & hoc duobus interuenientibus.
Primo quando hoc facit ex gratia spe-
ciali: ergo non tenetur, vt infra dice-
tur numer. 45. quæ illi à iure concedi-
tur vt hoc intelligere possit authenti-
quæ supplicatio. C. de precibus Impe-
arto. offer. gloss. in cap. relatum. de præ-
bend.

Item ex certa scientia de qua Feli. in
& Doctor. in c. cum inter. de except. Et
hæ clausulæ tantum operantur, quantū
motus proprius, teste Alexand. consil.
3. in 5. volum. Barbat. consil. 27. in 2. vo-
lum & consil. 13. col. 8. in 3. volum. & Hi-
poly. in l. de vno. num. 24. de re iudic. &
effectus quinquaginta motus proprii
scripsi in forma mandati, in verbo mo-
tu proprio in concordia Franciæ: * & de
hac supplicatione totus iste comple-
bitur Deo auspicante tractatus, & pro-
prie supplicatio est, quando à senten-
tia Regis, vel præfecti prætorio, seu par-
lamenti supplicatur. l. vna. C. de sen-
tentiis præfect. prætorio. Matthæus de
Afflictis in constitution. Neapol. libro
primo. rubr. 39. versu. magnæ curiæ. fol.

104. Et quamuis errare quāta possimus cura cauendum sit non solum in maioribus, verumetiā in minoribus rebus, nec nisi rerum ignorantia possit errari: non est tamen consequens, vt cōtinuo erret quisquis aliquid nescit, sed si quis existimet se scire, quod nescit, pro vero quippe approbat falsum: quod erroris est proprium. capitulo quamuis, 38. distinctione.

Quid sit supplicatio.

9 SECUNDO quærendum est, quid sit supplicatio, istā respiciens materiam. Respond. est quædam parte petente ad errorem facti cōtra iudicatum proponendum, quod per appellationē vel nullitatem retractari non potest, à Principe facta impetratio, siue concessio reiecta definitione. Panormit. in ca. ex literis, de in integrum restitutio. vbi sic definit colū. secunda supplicatio est quædam precum porrectio facta Principi, per quam ex quadam benignitate superior restituit supplicantē aduersus senten-

sententiam contra quam non competit remedium ordinariū: quia non conuenit materiæ, sed potius restitutioni in integrum, quæ ab ista differt, vt inferius dicetur.

10 Primo dico esse quandam impetrationem, siue concessionem: nã cum multæ sint impetrationes à Principe, vt dico in tractatu de restitut. seu releuamenti, ista est quædã ex illis, & hoc elucidauit in tract. de excep. in definitione.

Pars supplicationem petere solet.

Secundo dico parte petente: nã Princeps sine partis petitione non solet istã concedere, aliàs nõ diceretur supplicatio. nec ad partis supplicationem fieri, inferius tamen dicam, quando motu proprio concedatur. vide tamen quæ dixi in forma mandat. in verbo, motu proprio.

Errore facti non iuris proponitur.

11 Tertio dico ad errorem facti: quia ad errorem iuris proponendum nõ re-

cipitur quis contra arrestum. vt l. præfe-
cti. ff. de minoribus. non enim præsu-
muntur errare, qui omnia iura in sci-
nio pectoris habent: vt dicunt doctores
in l. omnium. C. de testament. de prin-
cipe qui omnia iura habet in suis consi-
liariis, licet forte quidam sint necessita-
tis. * Ergo si aliter cōcedatur non vale-
bit per l. non aliter. ff. de leg. 3. & l. non
dubium. C. de legib. * vide infra nu. 70.

Quarto dico proponendum, quia
pars illum errorem proponere, si velit
sibi consuli debet, & propositum pro-
bare. l. j. ff. si quadrup pauper. fecit. dica-
tur. capitul. non est consuet. in 6. scripti
in repetitione. l. diuus. ff. de senatuscō-
sul. Silla.

Quinto cōtra quem proponatur er-
ror in definitione dicitur, contra iudi-
catum, sed an contra quodlibet, audi se-
quens verbum.

*Vbi appellatio competit non proponi-
tur error.*

12 Sexto restringitur erroris propo-
sitionem

QVÆST. II. IN PRÆFAT. 18

sitionem fieri tantum posse contra iudicatum, quod per appellationem retractari non potest: nam si competat appellatio, & sic remedium ordinarium, non competet hoc extraordinariū, per l. in causæ. ff. de minoribus. vt concludunt communiter iuris interpretes.

13 Septimo quando iudicatum nō potest per nullitatem rescindi: tunc supplicari & error allegari potest: * vt supra num. 8. in addi. dictum est: *

Supplicatio à Principe tantum obtineri potest.

13 Octauo dico à Principe factam concessionem, non ab alio: & est textus in rubrica. *Du droit royal*, in ordinat. articulo primo. pro quo facit l. diui. in fine. ff. de poenis. Et quia hæc supplicatio est meri imperij maximi: vt firmannt doctores in l. imperium. ff. de iurisdictione omnium iudicum. & sic ab alio inferiore non præstatur, alia in sequentibus dicentur.

Inuenta cur sit hæc supplicatio.

14 TERTIO quæro, cur inuenta sit hæc supplicatio? Respon. ne auxiliũ contra iniuriam, & iudicum incuriam denegetur, argumen. l. primæ. ff. de appellation. iuncta l. prima de iniur. & ne contra ius subditos grauari Princeps patiatur: & ne error vnus, vel plurium alteri quam errantibus noceat: nempe error vnus alteri non debet nocere. l. mā datum. secunda. ff. mā d. nec credulitas vnus alteri. l. 3. §. sed si sic. de in rē verso. Franc. Curtius in l. 2. in princip. ff. de iudic. ideo error ipsorum iudicum partibus nocere non debet. Adhęc ne quis locupletetur cum aliena iactura l. nam hoc natura. ff. de condiçt. indebi. l. iure naturæ. ff. de regu. iur.

Et vt errores corrigantur: melius est enim se corrigere, quam ab alio corrigi expectare. §. primo, in authen. de nupr. collatione quarta. scripsi in l. quod iussu. ff. de re iudica, & dicitur maxime cõsiliariis in cap. qualiter primo. de accus. non pudeat vos errorem vestrum corrigere

rigere, qui positi estis vt aliorum corri-
gatis errores : quoniam apud iudicem
diſtictum, qua mēſura menſi fueritis,
remerietur vobis.

Item ne inde iniuriæ oriātur, vnde
iara naſcuntur. l. meminerint. C. vnde
vi. c. qualiter primo, de accuſa.

Præterea ne res per errorem iudicū,
& ſic iniuſtè acquirantur: acquirerētur
enim per hoc iudicatum per errorem,
& contra veritatem latum, & tamē ac-
quiſitiones iniuſtas lex prohibet in l. ſi
filiuſa. D. de iud. & in l. j. & per totum.
D. de condiſt. ob turpem cauſ.

*Iudicatum per errorem iudicatum
dici non poteſt.*

15 Ultimo iudicatū per errorem non
poteſt dici propriè & ſimpliciter iudi-
catum, ſicut teſtamentum. in l. cum te-
ſtamentum. C. de iur. & facti ignoran.
nullius autem eſt errantis contentuſ. l.
non idcirco, ibidem. & l. ſi per errorem.
D. de iuriſdictio. omnium iudicū. ergo
iſtud arreſtum nō poteſt dici arreſtum

B

postquam per errorem latum est: ideo hanc supplicationem rectè introductā ad hoc reformandum, palam est.

Introduci hæc supplicatio quomodo soleat.

16 QVARTO, quomodo introducatur hæc supplicatio? Respōd. pars victa in Senatu, à quo non licet appellare. l. vna. C. de senten. præfct. præto. supplicabit regi capello deposito, & genibus flexis teste Azo. in summa de precibus Imperat. offerend. quem citat Ioan. And. in additio. ad Specul. in titulo, de supplic. §. j. in princip.

Forma impetrandi supplicationem:

17 Sed aduertendum est, nā pars, quæ vult proponere errorem, aut errores, debet primo eos ex processu elicere, & in supplicatione in membrana descripta illos connumerare: & istam postea supplicationem pars offeret Cancellario, qui supplicationem & alia documēta, per quæ errorem probare pars vult, tradit

QVÆST. IIII. IN PRÆFAT. 19
tradit libellorum magistro, aut cōsilia-
rio magni cōsiliij, qui refert omnia cōsi-
lio, quod super hoc statuit, an error, vel
errores adsint: & si consilium cōcludat
errorem adesse, vel non, illā conclusio-
nem referet is, cui erat supplicatio à Cā-
cellario data, & ostendet Cancellario,
qui regi ista refert.

*Cancellarius sine regis permissu literas
supplicationis non concedit.*

18 Et Rex demum ad Cancellarij
relationem has solet denegare, vel con-
cedere literas. *Henry, &c.* Et sic cancella-
rius sine Regis mandato literas non so-
let concedere: licet quidam cōtrarium
dicant, per glo & docto. in dicta authē.
quæ supplicatio. & hoc probat d. Paul.
Parisien. cōsilio cxviiij. domina. colum-
na prima. nume. 6. & sequent. in primo
volum. Ideo ad iussum & præceptū Re-
gis Cancellarius literas concedet: for-
mam illarum literarū vide in stylo ma-
gnæ Cancellariæ. * Et sic nota quod nō
sufficeret, si solo verbo Princeps vellet:

B 2

vt post arrestum aliqui cognoscerent, quia literæ requiruntur hic: quamuis tantum valeat actus sine scriptura, quantum cum scriptura. l. pactum bona fide. C. de pact. Et literæ debent esse patentes & authenticæ l. vna. C. de manda. Princip. scripsi in §. præterea, de colla. in cōcorda. & sic non valerent literæ non patentes, vel Epistolæ, ad hoc vt per eas derogaretur iudicatis supremæ curiæ. *

Litera supplicationis quid continere debeant.

19 Item in illis literis prædicta narrantur: & diriguntur illi parlamento, quod iudicabit & mittet rex articulos errorum clausos, & sigillatos sub Cancellariæ sigillo, & sententiam, ac cōclusionem magistrorum: à quibus fuit cōclusum errorem videri interuenisse, mādātque Rex ac præcipit dicto parlamento, vt errores ac omnia alia videāt, & diligenter in eis procedant, vocatis magistris libellorum, & partibus ac aliis euocādis: facta in primis de positione

nc

ne duplici mulctæ, quæ ascendit ad sex viginti libras, hodie ad duplū: Rex etiā præcipit vt corrigāt errorem, vel errores, si qui sint committendo primo hostiario vel seruienti de citādo partes ad diem competentem, de quo certificare parlamentum teneatur: ecce in summa quid cōtineant dictæ literæ, & quomodo prius causa prouisionis erroris introduci debeat. hoc scribitur in stylo parla. in rubric. de sentent. & arrest. ordin. quarta & in prima parte rub. instructio nes abbreviatæ ad habēdum notitiam styli curiæ parlamenti, &c.

20 Item pars literas apparitori, vel hostiario tradit, ad citandum partem: quia ab in ius vocādo incipere oportet. §. omnium. de pœna temere litigant. in Institut. & iste seruiens citat, & diem præstituit, ac de his relationem facit: quæ omnia parti tradit, quæ supplicationem impetrauit: & postea pars debet adire parlamentum: vt in l. prima. C. de precibus Imperato. offerend. scribitur ibi, quem adire cura.

Mulcta apud grapharium deponi solet.

21 Demum pars prosequens errorem die præstituta se præsentat in parlamento contra partem aduersam, postea supplicationem parlamento porrigit in qua narrat literas sibi concessas, citationem partis factam, rogatque curiam, ut aperire errores clausos velit, & præceptum fieri parti, ut cõpareat certo die, & hora coram graphario, ad dictam mulctam duplicem apud eum deponendam, vel apud alium auctoritate curiæ committendum.

22 Curia visa partis supplicatione & requesta, solet dicere articulos aperios dandamque copiam illorum parti aduersæ, decernitque diem & horam ad comparandum, & videndum consignationem fieri apud actuarium & grapharium, atque addendum defensiones, & actori replicationem, ac reo duplicationem intra tempus ordinationis concedit.

Errores

Errores non expressi in literis accipi an possint.

23 Postea reus dat defensiones . actor replicationes , reus duplicationes: & inter procuratores concluditur ad ius ex apunctamento illorum vt dicunt: & omnia illa in sacco reponuntur, & non miscentur inter alia acta: sed sic iudicabitur processus sine alia productione: nec partes reciperentur si de nouo aliquid producere vellēt, vel alia errata, ultra ea quā in supplicatione Regi seu Cancellario data expressa sint, teste Imberto in Institut. forens. libro ij. §. sed si appellationem, tamen ego putarem alios errores ex processu elicitos recipiendos esse, licet non sint expressi: quia mēs Regis est, vt error vel errores corrigantur: si igitur non est iste error expressus in literis, poterit tamen & debet à consiliariis admitti, & erratum esse iudicari & hoc seruatur.

In quibus debeant condemnari partes.

24 Postremo si proponēs errorem

B 4

succumbat, & condemnatur in expensis, damnis & interesse si autē obtineat, condemnabitur reus ad restitutionem rei, quam consecutus fuerat ex arresto & ad fructus perceptos, & percipiēdos à tēpore arresti lati: & emēda deposita ei restituitur: & curia solet dicere erratum non in quo, & facile hoc non pronunciare solet,

Supplicationem quis postulare possit.

25 QUINTO, quis supplicationē istam postulare & impetrare possit, & errorem contra iudicatum proponere? Respond. Omnis per errorem condēnatus ab eo, à quo appellari non potest dicta autē, quæ supplicatio: siue is sit Regi subditus, siue non.

Non subditus etiam supplicationem impetrat.

26 Ideo à non subdito Regi condēnato in parlamento posse hanc impetrari, & concedi consuluit Bald. consil. ccxvij.

ccxvij. ego puto. in tertio volum. vnde
 si Anglus vei mercator Hispanus fuerit
 à Senatu Parisiensi cōdemnatus, vel ab
 alio Franciæ parlamento, hāc impetra-
 bit à Rege supplicationem, si errore cō-
 demnatum se esse putat, id est, iudices
 errasse, cum ista supplicatio sit data in
 releuamen oppressorum, sicut appella-
 tio. l. prima. D. de appellat. ob id tam à
 subditis quam extraneis condemnatis
 per peram, & per errorem supplicatio
 impetrari poterit: nec bene faceret pri-
 ceptus, qui omnibus iustitiā debet, si ex-
 tero denegaret, vel subdito, sic per erro-
 rem condemnato, dum tamen modo
 omnia faciat, quæ huic actui necessaria
 sunt: dixi articul. j. num. 17. & 24. ad e-
 dictū scilicet Ludouici XI. alias huic
 tractatui annexum.

A quibus sit supplicandum.

27 SEXTO, à quibus supplicandū
 sit: Respond. ab illis, à quibus appellare
 de iure non est liberum, ideo à Papa nō
 appellatur. capit. cuncta. xix. quæstione

tertia. sed ab eo supplicatur ad eundem
c. ex literis. de in integ. restit. Archid. in
c. anteriorum. 2. q. 6.

28 Secūdo à principe nō cognoscente
superiorem supplicari potest, non au-
tem appellari. l. j. D. a quibus appel. non
licet. ibi, & quidem stultum est illū ad-
monere, à principe appellare fas non
est, cum ipse sit, ad quem prouocatur: i-
deo à Rege Franciæ dubium non est ap-
pellari non posse.

29 Idē etiam dicūt in Rege Nauarre,
quia à sententia Regis etiam si superio-
rem recognoscat, appellari non potest,
vt asserit Bald. in l. prima. in fi. D. de of-
ficio præfect. prætorio. refert Paul. Pari-
sien. consilio cxviij. Domi. column. pri-
ma. volumine primo, & idem dicit Ias.
in Venetis. in l. ex hoc iure. de iustitia &
iure. column. quarta. numero 26. idem
dicunt in duce Mediolan. Idē etiā scri-
bit Pet. Pau. Parisiē. in duce Sabaudię,
dicto consil. cxviij. Domina. in j. volu.

30 Tertio nec à præfectis prætorio,
appellatur. l. vna. C. de sent. præf. præto.
1e. ab illis supplicatur: vt hic & capitul.

ex literis de in integrum restituti. c. cum
causa. de re iudic.

31 Quarto appellari non posse à Se-
natu ad principem oratione diui Adria-
ni effectum est. d. l. j. §. j. D. à quibus ap-
pella. non licet. Ideo à parlamentis Frā-
ciæ non appellatur, sed supplicatur, vt
notorium est omnibus. Quod intelli-
gendum est, de quocunque Senatu: tan-
ta enim est authoritas & potestas vnus
quàm alterius, in causis sibi commissis,
ex text. in §. aliud. in authen. vt spon. lar-
gitas. colla. 9. ibi, quoties sententia glo-
riosissimorum præfectorum cuiuscun-
que regionis proferatur.

32 Quinto à consilio priuo, seu, vt
vulgo dicunt, *Du conseil priué*, nec ab stri-
cto eius consilio appellari fas est: quia
princeps solet in illo adesse, & fingitur
ipsum hoc iudicare, ob id non appella-
tur: tamē ab ipso supplicari posse, si rex
supplicationem recipere vellet, quod
æquum est vt sufficiat, si erratum sit.

33 Sexto idem in magno consilio
Regis, vt ab eo supplicari ad principem
sit liberum, nō vero appellari, quia vice
siup 3

fungitur Senatus, & sicut à Senatu non est fas appellare, nec à magno consilio: vt plene scribit Ioannes Montaigne in tractatu de authoritate magni consil. & quia Rex loquitur, etiam in illo magno consilio.

34 Septimo à summis vectigalium iudicibus, id est, à generalibus iustitiæ nō appellatur, sed potest ab illis supplicari, sicut à Senatu, vt habetur in ordin. generaliū, siue sint generales Parisien. iustitiā administrantes, siue in Montepessulano: quia par est istorum iurisdiclio, vt est in ordina. regul. generalium. Montispessulani videre.

An à magistris computorum appellandum sit.

35 Octauo à magistris computorū in casibus computa tangentibus nō appellatur: quia in illis sunt iudices supremi, sed ab illis supplicari posset. In aliis vero casibus ad curiam supremā sæpius vidi appellari: quia in illis non sunt iudices supremi vt in computationibus, & quia

& quia computationibus sunt præfecti: ideo turpe esset ignorare ius computationum, in quo versantur l. secunda. §. Seruius autem. D. de origin. iur. & Cicer. Tuscula. quæstione libro secundo. tamē in illis error proponi, si sit, potest, & supplicari.

Alocatinentibus Regis an sit appellandum.

36 Nono dicunt quidam à locatinentibus Regis in aliqua prouincia, vt de locumtenente linguæ Occitanæ ad principem supplicandum, vt in rub. D. de offic. proconsul. Ego putarem illum tanquam delegatum habendum, & ad principem appellandum, seu ad curiam eius supremam: quia multo maior est potestas totius curiæ, quam vnius locū tenentis: & hoc deberet princeps declarare: quia isti locumtenentes, seu eorū vicegerentes solēt sæpe abuti, qui vsurparunt potestatem supremam, vt nulli parlamēto subiici velint: sed sicut locustæ esse volunt: & mirandū est cur Cancellarius hoc non reformet: quia multi

abusus committi sic solent. & rubr. *Des droict Royal*, articulo primo recitatur vsurpatio eorū, qui solebāt cognoscere sine appellatione, & alia iura vsurpare regia: quod ibi rex prohibet: ob id parlamenta Franciæ insequendo illam ordinationem deberent illos refrenare, ne deinceps ista vsurparent.

Quando iudices qui iudicarunt non inter sint supplicationi errorum.

37 Decimo ab illis, quibus Rex causam committit, vt iudicent appellatione remota, in aliqua causa, tanquam si ipse princeps adesset, non potest appellari, vt probatur in cap. pastoralis. de ap. pel. supplicari ab illis tamen non prohibetur, cum hoc sit subsidiarium appellationis deficientis remediū. Tamē ipsi postea errores non iudicabūt, sed curia parlamāti, incuriis imperij iudicarunt, cognosceret illis præsentibus, & de his erroribus statuet, vt habetur in stylo parlament, rubric. instructio abbreviatæ ad habendum notitiam styli curiæ parlament.

QVÆST. VII. IN PRÆFAT. 37
lamen. & de modo procedendi in eadē.

*Arrestum an sit exequendum pendente
supplicationis processu.*

38 SEPTIMO, an arrestum pendente supplicationis processu sit exequendum? breui respondeo exequendum, data tamen cautione de restituendo omnia, si iudicatum retractetur. d. auth. quæ supplicatio. gl. in c. ex literis. de in integr. restit. & Card. in cle. vna. q. x. de caul. possessio. sequitur Tremol. in addit. ad Huber. de bona Curso in rubri. de impediment. executio. & causæ nullitatis. versic. s. quia supplicatio. Panormi. in cap. suscitata. de resti. in integrum Matth. de Afflict. decisi. Neapol. q. 341, lata est sententia. Carol. Ruinus. consi. xliiij. visis omnibus. in 2. volu. & si hæc cautio non præstetur ante executionē. irrita erit, sicut dicitur de usurario, qui non præstitit cautionem de restituendo vsuras ante testamentum, vt non valeat testamentum. c. quanquam de vsuris. in 6. sic & in hac cautione, vt

92 TRACT. DE SUPPLIC.
docet Guido Papæ q. j. q̄a hæc curia, &
an cautio iuratoria admittatur, si pars
dicat se non inuenire aliam. Guido Pa-
pæ ibidem tenet quod sic. & decisi 189.
circa materiam. vbi dicit ita fuisse con-
clusum per l. generaliter. C. de episcop.
& cleric. & docto in rub. D. qui satisda.
cogant. ego non vidi cautionem dari in
hoc regno Frāciæ, sed executionē faciē-
dā pendente processu, pronunciauit Se-
natus Parisiē. anno 1540. die 4. Ianuarij.

*Arrestum executioni mandatur etiam
pro illo qui errores allegat.*

39 *Imò fuit iudicatum in hoc Pa-
risien. Senatu pro D. de Toureuilie,
quod arrestum executioni mandaretur
pro illo etiam, qui errores allegabat, in
aliis articulis, in quibus non dicit erra-
tū, anno 1543. in mense Ianuario, quod
est notandum, vt arrestum exequi pos-
sit. tam pro impetrāte supplicationem,
quàm etiam pro parte aduersa. In illis ta-
men articulis, in quibus pars non pro-
ponit erratum fuisse, etiam die 15. Mar-
tij,

tij, anno 1544. fuit dictum arrestum exequendum in illo: vbi erratum proponebatur, videlicet in hæreditatis petitione, sed hoc ab vna parte tantum.

Executio etiam in expensis fit.

40 Non tamen fiet executio quo ad expensas arresti, sed expectabitur sententia propositionis erroris confirmatoria, vel infirmatoria, vt in consi. Neapol. magno asserit fuisse iudicatū Matt. de Afflict. in decis. Neapol. q. 231. decis. regia. & semper obseruatum. Nos tamē Galli seruamus contrarium, vt exequi tam in expensis quàm in principali liceat: vt dico in tractat. de senten. execu. articu. xvj. & est ordin. regu. rub. *Des causes possessoires beneficiales.* artic. 12. quia accessorium sequi debet naturam principalis, per regulam iuris. & scripsi in tracta. de lit. ciuil. glo. 6. in fi.

Rescriptum differens arresti executionem non valet.

41 Item non valere rescriptū asserunt

C

docto. si princeps mandat, vt arresti executione differatur: & hoc est propter curiæ supremæ auctoritatem, nec illi rescripto stari debet de stylo parlemētōrū, vt firmat Guido Papæ in decisione Delphin q. 420. in hac curia. dicens rescriptū nō valere, vt sententia nō mandetur executioni, donec de meritis causæ reuisionis fuerit cognitum, quia est contra cōsuetudinem, & stylum ipsius curiæ: & pro hoc facit lex probatorias. C. de diuer. offic. lib. xij. & nunquam talibus rescriptis obtemperatum fuit secundum eundem.

42 Tamen ego vidi literas status cōcedi tempore belli, in Senatu verificari in quibus mandatur, quod supersedeatur ab executione arresti. vsque ad tale tempus, & xv. dies post suum reditum à militia: sed regulariter non solet scribi cōtra arresti executionem, ne elusoria sint. per l. si prætor. D. de iur. nisi ex causis, quas scripsi in tracta. de literis ciuilibus, & de literis status.

Quoties erroris propositio recipitur.

OCTA-

43 OCTAVO, quoties ista erroris propositio recipi, & admitti debet? Respond. semel tantum, cum sit remedium gratiosum, & sic extraordinariū. l. si qui. C. de precib. imper. offer. doct. in c. ex literis. de in integ. restit. Aufre. in decisio. Tholos. q. 479. quia error in prima receptione corrigi potest: & intelligitur de prima erroris reuocatione l. boues. §. hoc sermone. D. de verb. sig. ubi abunde scripti, licet contrarium teneat Tremol. in d. rubr. de imped. executio. vers. 5. si à sententia idem docet Guido Papæ conf. 139. literæ in reuisione, quæ fiebat in Delphinatu, quia loco supplicatiōis huius cedebat, & ideo eidē regulis regi debebat, & semel tantum proponi: vt in tract. de lit. ciu. dico in præf.

44 * Mihi autē videtur, quod si eadem pars bis vellet supplicare, non reciperetur, per d. l. si quis. quia semel tantum hoc iudicatum retractari fas est. l. si. D. de collusio. detegen. Diuersum est si pars aduersa nūc vellet dicere errorē maximum interuenisse in dicta supplicatione iudicata: tunc posset princeps

hoc recipere, vt fuit vifum in parlamē-
to Delphinali, teste Guido. Pape. q. 345.
à fententia. & confi. 139. literæ. col ij. nã
in prima erroris pronunciatione magis
forte fuit per fauores erratum, quã an-
tea effer. igitur de integro errore propo-
ni poterit per alteram partem: quia nō-
nunquam superiores bene latas fenten-
tias in peius reformant. l. j. D. de appell.
fed (vt puto) sine magnis fauoribus nō
obtineretur hæc fecūda erroris propo-
fitio: quia magna infurgit præfumptio
pro isto iudicato vltimo, per l. Heren-
nius. §. j. D. de euictio.

Quando supplicatio concedatur.

45 **NONO**, quando concedi pof-
fit, vel denegari? Refpon. quoties Prin-
ceps vult: quia hoc eſt voluntarium: &
potefit eam princeps recufare. Bald. in l.
fi. C. de leg. non debet tamen. ſi iuſtum
ſit, alioqui iuſtitiam denegaret: quod
nō debet facere, cū Regū proprium ſit
facere iudicium, & iuſtitiam. c. Regum.
23. q. 5. & hoc docet Bald. in l. princeps.
D. de

D. de legib. & Præposit. in rubri. de appella. colum. ij. & dicit text. in cap. cum ex literis. de in integrum restit. ibi nos supplicationem eiusdē ecclesiæ admittere debeamus, præsertim quia sententia Romanæ sedis non denegatur posse in melius commutari, cum aut surreptum aliquid fuerit, aut ipsi pro consideratione ætatum, & temporū, seu grauium necessitatum dispensatiue quicquam ordinare decreuit.

A principe denegante propositionem erroris an possit appellari ad futurum concilium.

46 Tamen si princeps eam recusaret, etiam in casu in quo obtineri debet de iure non esset ad futurum concilium appellandum: nam sicut qui à Papa talem interponit appellationem, nō videtur ab hæresi alienus esse, cum non habeat superiorem, nec ab aliquo iudicari possit nisi in certis casibus à consilio generali. c. omnes qui. 22. dist. in 3. c. nemo aliorum, & seq. 9. q. 3. Hostien. &

Ioan. And. in cap. proposuit. de concess. præben. Floren. in sua summa in tertia parte rub. xxij. cap. iij. §. iij. ideo non licet ita appellare à pontifice Romano.

47 * Sic etiam non videtur alienus à quodam læsæ maiestatis crimine, qui à Rege nostro sic appellat, cum non habeat in temporalibus superiorem, vt de eo testatur Papa in cap. per venerabilem. qui filij sint legitimi. sic firmat Baldus & Iason in l. finali. C. communia de leg. Dec. in cap. in præsentia. col. 19. nu. 28. de probat.

48 Ideo Pius Papa secundus prohibuit à Papa ad futurum appellari concilium & qui sic appellauerit, excommunicationē ipso facto incurrit, à qua nō potest ab alio absolui, quàm à Papa, nisi in mortis articulo. voluit etiam sic appellantes incurrere illas poenas, & censuras, quas rei maiestatis & hæreticæ prauitatis incurrere dignoscuntur. hoc statutum fuit anno 1549. iij. Calen. Februar. vt est scriptum in fin. primi tomi consiliorum general. quod tamen reprobat Vgo in suo libr. synodia vgoni-

ca

QVÆST. IX. IN PRÆFAT. 3
ca de conciliis, dicens esse contra ratio-
nem naturalem, vt grauato non licca-
le defendere. ibi vide alia.

*A principe supremo quando sit
appellandum.*

49 Poterit tamen à principe appella-
ri, quando ad relationem alterius sen-
tentiam protulerint, per l. j. in princip.
D. quando appel. sit. Roman. consi. 521.
circa. & Socin. consil. excv. circa princi.
versicu. postremo. in secundo volumi.
vbi dicit se obtinuisse hoc in Papa Fer-
rariæ. idem tenet Paris de Puteo in tra-
ctatu syndic. in prima parte, versic. sub-
iicio. fol. 51. in paruo volumin. & sic ho-
die cum principes ad relationem alio-
rum soleant semper fere iudicare, ab il-
lis appellare liceret, quod tamen non
seruatur.

50 Item appellatur à principe malè
informato, ad eundem bene informa-
tum. l. j. §. quæsitum. D. de appellation.
l. j. C. de relatio. Bald. in l. fina. illo titul.
Mart. Lauden. in tractat. de princip. art.

42. facit cap. sententiam. 35. q. 9. ca. cum
apud. 11. q. 3. glos. vlti. in rubric. de causis
in pragmat.

De Philippo Macedonum Rege.

51 Vnde cum Philippus Macedo. rex,
cuiusdā Machetæ dormitabūduſ cau-
ſam audisset, illumque condemnasset,
& ab eo illum appellasse intelligeret, in-
terrogauit, ad quem? respon. Machetes,
Ad te ipsum, ô Rex, si expergiscaris: qui
postquam iterum causam audisset, iniu-
riaque cōdemnatum eum cognouisset.
iudicatum non rescidit, sed pecuniam
ad quam primo Machetes condemna-
tus fuerat, persoluit: vt est videre in a-
pophthegma: Plutar. in vita Philippi.

52 Et peccaret princeps, aut Papa,
si talem appellationem nō admitteret,
quia iustitiam denegaret, teste Cardin.
in clem. pastoralis. de re iudic. & Chass.
in catalog. gloria mundi. in 4. parte cō-
sider. 24. nume. 103. & an non subditus
à Rege condemnatus ad Papam possit
appellare. Bald. consilio xxvij. ego pu-
to, in

to, in 3. volu. vbi concludit non esse appellandum, sed supplicandum, per cap. nouit. de iudic.

Ab ordinationibus non est appellandum.

53 Hodie in hoc regno tenendum est, quod nullus à Rege appellare potest. & ideo anno 1417. die Februarij fuerunt à Senatu declarati rei læsæ maiestatis hi, qui ab ordinationibus regiis, & eius reformationibus appellauerant. vide quæ scripsi in rubri. de constitut. in concord.

54 Sed concludit Alexander conf. 78, in causa. in 4. volu. supplicationem principi fieri posse, etiam si statutum diceret non posse ad superiorem haberi recursum in aliquo casu: quia debet intelligi de superiore per appellationem: sed non de principe, qui non potest ligari per illud statutum. per l. digna vox. C. de legib. l. princeps. D. eo.

Casus in quibus supplicatio nõ cõceditur.

55 Sunt autem aliqui casus, in qui-

C 5

bus supplicatio iustè denegatur. Primus est, quando illi quibus prius errores ostensi sunt, dicunt nullum errorem interuenisse: tunc princeps non concedet supplicationem; & si cōcesserit, parlamentum pronuntiabit erratum non fuisse, si ita interuenerit, & condemnat impetranter ad expensas, vt inferius dicitur.

56 Secundus est, vt si pars post biennium impetret, eidem recusantur literæ, vt in l. vna. C. de senten. præfect. præto. & d. authen. quæ supplicatio. quamuis olim vsque ad 30. annos recipere-
tur, vt dicit glo. in verb. parlamentum. in titu. de conclusion. ecclesiæ Galli. in prag. sequitur Benedict. in repe. c. Raynutius. in verb. mortuo. i. num 273. de test. * Chassan. in consuetu. Burgund. in præm. in ver. *de nos parlemēts*. nu. 4. *

* Computatur autem biennium à die pronunciationis arresti, & nō à die quo conclusum fuit, quia etiam appellatio-
nis tempus à die latæ sententiæ, compu-
tandum de iure erat. l. j. §. biduum. D.
quando appel. sit. hodie à die notitiæ il-
lius

QVÆST. IIII. IN PRÆFAT. 49
lius c. concertationi. de appel. in 6. *

Post annum non recipitur supplicatio.

57 Et si pars post biennium impetraret, deberet condemnari in expēsis, damnis, & interesse, & in duplici emenda, & tamen non cognosceretur de errore, vt inferius dicitur: nisi princeps didiciris & compertis rei meritis aduersus huius temporis silentium restituat, teste Imber. in lib. 2. pag. 246. quod non solet facere princeps, nec cōtra ordinare scribere. * Quia literæ supplicationis post biennium impetratæ per importunitatem concessæ præsumuntur. Multa enim conceduntur per importunitatē, quæ aliàs non concederentur. l. j. C. de peti. bon. subla. lib. 10.

Hodie intra vnum annum per ordinouissimam articu s audi quæ dicat. *Et au lieu de deux ans qu'ils auoyent par les anciennes ordonnances auront seulement vns an, pour satisfaire à ce qu'ils estoyent tenuz fournir & satisfaire dedans les deux ans ordonnez par les dictes ordonnances.*

Si tamen pars p̄testata fuerit, & pro-
secuta fuerit intra tempus, tamen pro-
pter fauores non potuerit literas obti-
nere, si tamen postea obtinuerit: vale-
būt, vt plenè probat Matth. de Afflict.
in decis. Neap. q. lxxviii. in causa. & dicit
Archid. in ca. anteriorum. 2. q. 6. quod
in consistorio principis qualitercūque
appellans sit impeditus, non currunt ei
tempora. idem tenent doctores in au-
then. sed lis. C. de tempo. appel.

Lex Hispania.

58 Tertius casus est, quando suppli-
cans errorem allegatum non probat,
condemnatur tunc ad multam sex vi-
ginti librarum Paris. & ad expensas. dā-
na & interesse, vt est in ord. regu. descri-
ptum. & Io. Vauren. in tract. de ordi. iu-
dicio. rubri. quomodo appellandum à
sententia parlamenti sit. sequitur Be-
ned. in repe. ca. Raynutius. in verbo, &
vxorem. nu. 480 de test. & in verb. mor-
tuo. i. nu. 272. ibidem. vbi superius di-
ctum fuit. In Hispania vero condemna-
tur supplicans ad mille quingentas du-
plas: vt vidi in constit. Hispan.

95 Hodie

59 Hodie per ordi. reg. inferius de-
 scriptas tenetur impetrās deponere du-
 centas quadraginta libras , antequam
 audiatur ad prosequendas literas impe-
 tratas; ne homines facile contra arresta,
 quę fixa, sicut polus Articus esse debēt.
 veniant, & illa ludibrio sint. l. si prætor,
 D. de iudic. vnde Franciscus sic statuit,
*Que ceux qui voudront proposer erreur, se-
 ront tenus de consigner la somme de douze
 vingts liures Parisis . & isti legi tanquam
 nouissimæ standum est. **

*Sed quid de paupere qui hanc summam
 consignare non potest?*

Respondeo, si prima facie appareant
 errores , recipi debet ad proponen-
 dum illos cautione etiam iuratoria da-
 ta per l. generaliter. C. de Episcopis &
 clericis. Et hoc etiam in ordin. antiquis
 dicitur. & pro hoc facit rubri. D. qui sa-
 tis dare cogantur. vbi las. scribit , & hoc
 nominatim fuisse conclusum in parla-
 mento Delphinali asserit Guido Papæ
 in decisi. 189 , circa materiam: scripsi in

*Reus volens profequi an peponere
teneatur?*

Sed ponamus pars impetrans supplicationem si postquam consignavit & deposuit dictam summam, non curat, ut audiatur, vel in supplicatione procedatur: Sed pars, quæ obtinuit arrestum, vult profequi, an teneatur consignare, videbatur quod sic, ut æqualitas in iudiciis seruetur, per regu. iur. c. in iudiciis. de reg. iur. in 6. Et priuilegium concessum vni litigantium extenditur ad aduersariū. l. si. C. de fruct. & litium expē. c. j. de iudic. in 6. & isti sunt correlatiui. Ergo quod in vno statuitur, habebit locum in alio per l. si. C. de indic. viduita. tollend. l. j. C. de Cupressis. lib. ii. Bart. in l. fin. D. de acceptil.

Contrarium tamen concludit Fran. Marc. in suis decis. q. 164. quia hæc pœna est imposita supplicanti, non aduersario: & pœna non est extendenda. reg. ord. de regul. iur. in 6. nam appellatus profequi potest appellationem quam emisit

emisit appellans sine metu mulctæ, licet appellans non prosequatur. text. in c. ex parte. supra in fin. de rescrip. Et diuersa est ratio in supplicāte, & in aduersario: quia supplicanti imponitur propter temeritatem & audaciam: eo quod arrestum quod firmum esse ebet, velit retractare & inutile esse, ac elusorium: quia præsumit lex pro sententia, ergo & fortius pro arresto. l. Herennius. §. Caia. C. de euidio. Sed pars aduersa tendit ad arresti confirmationem: petit enim pronunciari non fuisse erratum, & arrestum vtile declarari, etiam quia coactè prosequitur. cum sit prouocatus: & ideo illi nō imputatur per l. j. §. cum arietes. D. si quadrup. paupe. fecis. dica. quia iudicium in inuitū redditur. l. inter stipulantem. §. j. D. de verbo. oblig. Et si fuerit dictum non fuisse erratum cōdemnatur impetrans ad mulctam arbitrio vltimorum iudicū, alioqui quilibet impetrare vellet, & non prosequētur contra l. consentaneum. & authen. qui semel. C. quomodo & quando iudex. *

Error in accessoriis non liberat ab emēda.

60 Quid si error fuit in aliquo accessorio probatus, an pars per errorem proponens teneatur soluere dictam emendam? Videtur quod non, quia bonum est argumētum totius ad partem. l. quæ de tota. D. de rei vendi.

Hispania constituta.

In contrarium facit, quia opus est in causa principali errorem probare: nam error in accessoriis non vitiat principale, ergo arrestum remanet sine errore, & sic validum: igitur pœna debetur. hoc inuenio in lege Hispanis omnibus concessa per constitutionē Ferdinandi & Isabellis anno 1489. die 4. Aprilis. nēpe qui arrestum dicit latum ob errorē, hoc debet probare: licet probet in accessoriis, tamen hoc non proderit, nec quidem quo ad expensas: alioqui daretur quotidie materia proponendi errores, & omnia curiæ placita subuertere: & accessorium nō regit principale, nec trahit

trahit, sed e contrario: sicut cum principalis. D. de regu. iur.

Nec obstat ca. Raynutius. de test. ubi in appellatione sufficit aliquod gravamen probare. Respon. verum in appellatione, quæ secundum ius commune est, secus est in erroris propositione, quæ est extraordinaria, & exorbitans à regula iuris: ideo hoc non procedit, ut inferius dicitur.

Supplicatio an concedatur si appellatio denegetur.

61 Quartus casus est, ut dicunt quidam supplicationem repellendam, quando quis de iure communi excluderetur ad appellandum, utpote, ne liceat tertio provocare l. vna. C. ne liceat tertio prouo. sic nec supplicare. Bartol. Bal. & alij ibi, & Aufrer. in decis. Tholos. q. cccclxxix. sed hoc non servatur: imò recipi solet supplicatio, etiam si appellatio non recipiatur, dum tamen error probetur, per glo. in ca. ex literis. in ver. supplicavit. extra de in integ. restit.

D

50 TRACT. DE SUPPLIC.
& Francif. Curt. in l. imperium. numer.
108. D. de iurisd. omn. iudic. per gl. in l.
fi. C. vt lite pendē. & in literis supplica-
tionis debet exprimi tertia sententia: a-
lioqui literæ erunt subreptitiæ, teste
Guido. Papę consil. cxxxix. Literę. quia
ex solo iuris rigore procedit, vt non li-
ceat tertio appellare: ergo princeps ex
æquitate poterit istam recipere suppli-
cationem, & prouidere supplicanti, &
contra ius dispensare, cum sit legibus
solutus. l. princeps. de legibus. Francif.
Marc. in decision. Delphinal. q. 55. in se-
cunda parte.

62 Quintus, si arrestum sit confir-
matorium duarum sententiarum, non
licebat ab eo supplicare, teste Henrico
Boër. in suis singul. in rubri. in integrū
restitut. in verbo, mino. in fi. plenè Ioā.
de Imol. consil. cxlij. & cxlv. contrarium
vidi in hoc seruari.

63 Sextus, post decem dies non ad-
mittēdam supplicationem, nisi saltem
intra decem dies fuerit protestatus. di-
cunt docto. in dicta authen. quę suppli-
catio. sed in hoc regno supplicatio ad-
iecto

QVÆST. IX. IN PRÆFA.T. 51
iecto errore impetratur intra annum,

*Post appellationem renuntiatam an
supplicari possit.*

64 Septimus casus est, in quo supplicatio non recipitur, quando renunciatum appellationi esset, vt firmat Cynus in l. fina. C. vt lite penden. Imola in l. j. §. fin. D. à quibus appel. non licet. & Præposit. in c. ex ratione. colum. penul. de appellationib. Corset. in singu. incipiente, Querela. in secundo. Aufrer. in decis. Tholos. quæstione 479. Item certum est. Calca. consilio xvj. Visis. numero 88. versi. & quia diuersum est, quando non potest haberi recursus ad arbitrium boni viri, iuxta l. si societatem. §. arbitratorum. D. pro socio. & ibi Bartol. quia tunc supplicari poterit propter enormem læsionem: vt consuluit Paul. consilio lxx. Quia frustra. colum. secunda. in primo volumine. vide tamen Ias. in dicta authen. quæ supplicatio. columna secunda. & Hipolyt. de Marsil. in præctica sua. §. oportune. numer. 68. sed in

D 3

hoc casu etiā supplicatio recipitur: quia renuncians vni remedio, non perdit aliud. l. de pecoribus. C. ad legem Aquil. vnde licet pars acquiescat, vel renunciet appellationi interpositæ in parlamento, poterit tamen supplicationem ciuilem impetrare, vel restitutionem, si dolum partis, vel circumuentionem alleget. Panormita. & alij in dicto capi. ex literis. de in integrum restit. Franc. Marsil. in decisio. Gratianop. q. 55. in secunda parte. ideo quando remouetur appellatio propter contumaciam. vel culpam partis, tunc nō potest impetrari supplicatio: alioqui contra. glo. in ca. ex literis. de in integrum restit. sic consuluit Carol. Ruinus cōs. 157. de tribus. 2. q. num. 17. & sequen. in 5. vol. sed qui licitam prouocationem omisit, perpetuò silere debebit: nec à nobis imprudens petere per supplicationem tentet. l. si. C. vt lite penden.

65 Octauus in possessorio etiā nō admittitur erroris ppositio. * siue super re credentia, siue super pleno possessorio arrestū latū sit, siue in materia beneficia li, vel

li, vel alia ecclesiastica. siue pphana. Ratio: quia pōt haberi recursus ad petitorium, & sic ad ordinarium remedium. Et ideo cessabit supplicatio, quæ est remedium extraordinarium. l. in causæ. D. de minor. & possessorio finito petitorium est accipiendū, non erroris propositio. c. cum dilectus. & ca. pastoralis. de causa possessio.

Item ratio eadē dari potest. quia causa possessorij est parui momenti & præiudicij. c. j. de causa posses. l. fin. C. qui legi. personam standi in iudicio habent: & potest in petitorio reuocari, ob id statuitur, vt nullus in possessorio supplicationem impetret: quia si in possessorio erratum fuerit, petitorij iudicatum reuocabit.

Nec me mouet, quod interim is, qui possessionem obtinuit, possidebit. verum est: sed in mora modici temporis non erit magnum præiudicium. l. si debitori. vbi dixi. D. de iudi. l. quoties. C. de precib. impera. offer. quia in petitorio condemnabitur ad fructus perceptos à tempore litis contestatæ super

34 TRACT. DE SUPPLIC.
possessorio. ideo super hoc ꝑuidebitur.

*Supplicatio contra sententiam interlocu-
toriam non recipitur.*

66 Nonus, non admittitur suppli-
catio, quando parlamentum pronun-
ciauit appellationem recipiendam, vel
respuendam: super ista autem interlocu-
toria, vel alia etiam habēte vim de-
finitiuæ, non recipietur supplicatio, te-
ste Spec. in titul. de supplica. §. j. versic.
quod autem. & §. differt, per l. si quis.
C. de precib. Impera. offerend. & in l. v-
na. ne liceat tertio prouocare. sed tunc
demum quādo agitur super causa prin-
cipali: & ita scribitur inferius inordina-
tio. & in stylo parlamen. rubri. de sent.
& arrestis ordinat. iiii. vbi sic statuitur,
vt nulli de cætero concedatur gratia
proponendi errores cōtra arrestum in-
terlocutorium: quod si secus actū fue-
rit, nullum esse decernimus, & etiam
quod non valeat, facit c. 2. vt lite pendē.
& Præposit. in c. ex ratione. de appellat.
quia grauamen in definitiua reparari
potest.

potest. c. cum cessante, de appellat. Aufrer. decis. Tholos. q. cccclxxix. & licet non possit reparari, tamen supplicatio non admittetur.

67 Quamuis aliàs si statuto vel cōsuetudine prohibita sit appellatio ab interlocutoria, supplicatio tamen admitti debet: vt not. Petrus Ferra. in sua pract. in forma senten. interlo. super incompetent. iudicis. versi. sed quæreret aliquis. Panor. & alij in ca. ex literis. sed loquitur de alia supplicatione, & nō de ista, quam practici propositionē erroris vocant: ideo in hoc regno est prohibita supplicatio ab interlocutoria per legē regiam, igitur recipi non debet.

Pro modico non datur supplicatio.

68 Decimus casus pro re vili & modica non debet recipi erroris propositio. l. scio. D. de in integ. restitut. modicam summam vel magnā arbitrio principis relinquo. argumen. l. penul. D. de iure delibe. & c. statutum. §. in super, de rescript. in sexto. & bonum esset legem

super hoc fieri, quæ summam taxaret, quia non est id faciendum, in quo plus expenditur, quam lucri percipitur. Bar. per illum text. in l. mediterraneæ. C. de anno. & tribut. lib. x. Feli. in c. nonnulli. col. j. de rescrip.

Semel erroris propositio recipitur.

69 Undecimus casus, ultra semel recipi non solet, ne in infinitum protēdatur. c. ij. de rescrip. in 6. vt superius abunde scripsi in 8. q.

Error iuris non allegatur supplicatione.

70 Duodecimus. supplicatio non petitur ad errorem iuris proponendū, sed facti sic: hoc Aufrer firmat in decis. Tholosa. q. 472. q̄a in iure Senatores & alij nominati superius in 6. q. non solēt errare. Nam sicut omnia iura in scrinio pectoris habet princeps. l. omnium. C. de testamen. c. j. de constitu. in 6. quod est intelligendum per suos cōsiliarios, doctores, & licenciatos, illi adstantes, sed non in capite suo, teste Cyn. in dictal.

dicta l. omnium. gloss. in l. 2. C. si contra
 ius. Barbat. in rubri. de testamen. colū.
 xxxv. & Fel. in capit. nonnulli. columna.
 xxiiij. de rescript. ideo de iure isti consi-
 liarij Franciæ non præsumuntur erra-
 re: vt etiam scribit Cotereau in suo tra-
 ctat. de magistra. Galliæ. rubric. de præ-
 fect. prætorio: quia non ambigitur Se-
 natum ius facere posse. l. non ambigi-
 tur. D. de legibus. quod non possent, si
 iuris ignari essent: & sacratissimum Re-
 gis Franciæ consistorium omnem iusti-
 tiam colit, & mirum in modum obser-
 uat, teste Barbat. cōsi. lxxj. illud. in prin-
 cip. volumin. quarto. licet ex facto oria-
 tur ius. l. si ex plagis. §. tabernarius. D.
 ad legem Aquiliam. & per consequens
 ignorato facto error iuris facile sequi-
 tur: sed hoc quod principaliter agitur,
 respicit Iurisconsult. in l. si quis nec cau-
 sam. D. de rebus credit. & in erroribus
 propositis à domino de Montmoranci
 Connestabili multi proponebantur &
 allegabantur errores iuris à domino
 præside Liseto, qui illos errores con-
 scripsit, sed expressè non dicebatur er-

D s

ratum in intellectu talis legis, sed per talem legem consignatio & depositio fieri debet, non est facta, ideo erratum. ideo si parlamentum iudicat cōtra ius, & postea impetretur supplicatio, iudicabitur erratum esse: sed vt iudices non notētur, allegatur error facti, ob quem error iuris secutus est.

*In criminalibus error non proponitur.
Gratia quando denegetur.*

71 Decimustertius non solet supplicatio in criminalibus recipi, sed post condemnationem à Senatu seruatur. l. non tantum. D. de appellatio. in hoc vt statim executio fieri soleat illo die, vel alio sequente, quo profertur iudicatū: ideo ante iudicatū poterat delinquens gratiam obtinere, nō verò supplicationem, maximè in horrendis criminibus supplicatio non recipitur, nam & gratia denegatur, vt in crimine læsæ maiestatis. l. quisquis. C. ad legem Iuliā maiesta. prohibetur etiam supplicatio in l. j. C. de Nili aggerib. non rumpen. & in l. man-

l. mancipia. in fin. C. de seruis fugitiuis.
 l. quoties. C. de precibus Imper. offer.
 glo. in verb. supplicatum. c. si. qui cleri.
 vel vouent. sed in illis fere casibus sup-
 plicatio ad gratiam respicit nō verò ad
 errorem: sed quodin criminalibus non
 recipiatur hæc supplicatio, firmat Im-
 ber. in inst. foren. libr. 2. §. sed si appella-
 tionem. fol. 245.

Ego tamen vidi hæredes post execu-
 tionem factam supplicare principi, &
 admitti supplicationem: & posse fieri
 etiam scribit Benedictus in repetitione
 ca. Raynutius, in verb. mortuo, in. nu-
 me. 271. de testa. & num. sequen. vbi di-
 cit ibi liberos alicuius admissos fuisse
 post patris executionem: & ego sæpius
 obseruari vidi, sed hoc magis ex gratia
 quam ob errorem.

*Supplicare volens acta ab actuario
 non repetit.*

72 Decimusquartus casus est, qui
 vult supplicare nō debet acta seu instru-
 menta ab actuario seu graphario curiæ

repetere, alioqui tacite videtur renun-
 ciare erroris propositioni, vt est in con-
 suetu. Norman. rubr. *De proposition d'er-
 reur.* Et si victor velit acta habere, & sua
 instrumenta forte ad taxandum expen-
 las, debet reus protestari se velle propo-
 nere errorē. & tunc pars sua instrumen-
 ta repetet: sed retinebuntur inuentaria
 instrumentorum & actorum apud scri-
 bam siue actuarium, quē grapharium
 dicimus: & dicta protestatio etiam de-
 scribetur apud grapharium, & registra-
 bitur: & hoc est introductum, ne partes
 aliquid addere possint, vel diminuerē:
 nam si illis liberum esset instrumenta,
 vel acta habere, possent vtique addere,
 & diminuerē causas, ex quibus error
 insurgeret: ob id prohibitum esse cen-
 seo, cum ex eisdem actis erroris propo-
 sitio iudicari debeat, vt inferius dicam.

Acquiescens arresto non supplicat.

73 Decimus quintus est, si pars ar-
 resto semel acquieuerit, amplius sup-
 plicare non poterit: vt decidit Pet. Pau.
 Parisien.

Parisien. cōsilio cxviii. domina. colū. 2.
 in j. volu. per ea quæ not. docto. in l. sup-
 plicare. C. vt lite pēden. nam sicut quis
 non potest appellare, postquam renun-
 ciauit appellationi expressè, vel tacitè:
 vt in capit. quod ad consultationem. &
 cap. inter. de re iudica. docto. in ca. per-
 sonas. in primo notabi. de appellation.
 ita nec supplicare. imò dicunt doctores
 quod si quis renunciauit appellationi,
 non poterit supplicare, per l. fin. C. vt li-
 te penden. nisi ex iustissima causa: vt cō-
 sultuit Calcan. consil. 16. In nomine, & c.
 visis. numer. 66. & sequen. tamen supe-
 rius contrarium tenui, non repeto.

*Arrestum non prae textu iniquitatis
 damnatur.*

74 Ultimus casus est, vt non enim
 partes possint in supplicatione dicere
 arrestum latum ob iniquitatem domi-
 norum: quia lex de iniquitate tãtorum
 cōqueri abhorret, teste Azo. in summa
 de senten. præfect. præto. sequitur Cyn.
 & Salicet. in l. si quis. C. de precib. Im-

perato. offeren. nec præsumit eos quicquam agere iniquè, nec dolo. itaq; dolus aduersus illos allegari prohibetur: sed dolus aduersarij sic. l. præfecti. D. de minoribus. sunt enim simplices sicut columbæ, & prudentes sicut serpentes: vt dicit sacra scriptura Matthæi 10. & in capitul. qui ecclesiasticis. §. ecce. xxxvj. distinction. & cap. si cupis. 16 questione prima. & quales sunt, & esse debeant, scripsi in prooemio concordia. in verb. summas curias. & in his casibus solet concludi ad fines non recipiendi, videlicet quod supplicatio recipi non debet: & postea (vt dicunt practici) ad omnes fines, videlicet quod si admitti supplicatio debeat, erratum esse in facto, & non in iure, &c.

Supplicationis instantia intra quod tempus finiri debeat.

75 Decimo, quærendum est intra quod tempus supplicationis instantia finiri debeat? Respon. anno, aut saltem in statu iudicandi esse debet: vt in ordinato.

QVÆST. X. IN PRÆFAT. 63

nat. Ludoui. II. quia hoc facile iudicari potest, cum ex deductis in processu iudicetur: nempe aliquis habet bienniū ad impetrandum supplicationem, & postquā impetrauerit, annus datur ad eam prosequendam: hodie audi quid dicat ordinatio, ne in incertum procedatur, decidi debet supplicationis instātia intra quinquennium: vt statuit Frāciscus primus articulo vltimo in hoc titu. ibi, *Et seront tenues les parties de les faire iuger, & decider dedans cinq ans, autrement n'y seront plus receus.* quod intelligitur, quando per partes staret, sed debebat tempus iudicibus præstitui, & parliamentis, vt in l. properandum. C. de iudic. sed dicam art. vlti.

76 Idem dicitur in appellatione in authent. ei qui appellat, impertitur annus, intra quem secundum se, communitérve cum aduersario litem exequatur: quo transacto, lite nō completa rata maneat sententia. C. de tempor. appellation. capit. cum sit Romana. de appellationibus.

Causa in consistorio principis mota non capit desertionem.

77 Quamuis lis quæ separatur in consistorio principis inferri absque dāno moræ maneat intacta, donec ipse faciat eam introduci, & à proceribus secundum moram dirimi. authē. sed lis. C. de tempo. appel.

78 Idem in parlamento asserit Aufrer. in decision. Tholosan. quæstione cccclxxix. in fin. & in curiis Seneschalli Nemeusen. & Tholosæ seruari scribit de Petru. in tract. de virib. iura. in 2. remedio finiend. litium.

79 Tamen quando per Principem committitur causa decidenda intra annum. vel quinquennium, vt in hac supplicatione, tunc parlamento currit illud tempus: quia volūtas principis pro lege habetur. l. prima. D. de cōstitutio. Princip. ob id intra illud tempus debet causa decidi: alioqui puniri debent partes vel iudices, per quos stetit, vt in dicta l. properandum. C. de iudiciis.

Supplicatio ex eisdem actis iudicatur,
Ircm

80 Item hæc supplicatio ex eisdem actis iudicari debet: nec recipiuntur partes ad producendum aliquid aliud, vt ex eisdem actis iudicetur: ergo cito à iudicibus decidi poterit: nisi reperirētur quidam inflati iudices, qui suas opiniones protraherent ad montem ventosum, vt ibi videantur docti in gloria, quibus debēt capita resistere. Nam plures causæ deciderentur, si breui quilibet suam exprimeret sententiam: vel si omnes sequantur relatoris sententiam, quod omnes sic acquiescerēt, si verò alterius sententiæ essent, quod illi contradicerent: & postea præses hoc conciliaret.

*Sententia appellationis qualis esse debeat
& supplicationis.*

SI Et sicut appellationis sententiæ debet esse cōfirmatoria vel infirmatoria. l. eos. D. de appellationib. ita & in causa supplicationis debet dicere Senatus erratum, vel nō erratum, vel errorem esse, vel non esse, teste Anto. Panormi. & Imol. in capit. ex literis. de in integrum

E

restitution. & erratum fuisse pro domino de Montmoranci pronunciatū fuit à domino præside Montelonio, & ita fieri solet.

Totum parlamentum in errorum decisione an sit congregandum.

82 Item in decisione errorum hodiè non congregatur totum parlamentum sicut olim, sed pars cōsiliariorum vocari solet pro arbitrio curiæ atq; pro qualitate causæ: & sic ista causa nō est comitialis, vt olim, vt dicit ordinatio his verbis, *Que pour vider lesdictes instances de proposition d'erreur ne seront assemblees les chambres, ainsi qu'il est contenu par lesdictes anciennes ordonnances: mais seront iugees lesdictes propositions d'erreur en telle chambre de nosdictes Cours, & en telle compagnie & nombre de iuges, qu'il sera sur ce aduisé, & arbitré par nosdictes Cours, selon la grandeur, & qualité des matieres.*

Consiliarij qui errarunt, interesse in erroris iudicio debent.

Igitur

83 Igitur primo interesse solent in iudicio illi consiliarij qui primo iudicant, vt errorem suum ipsi videant, & corrigant: quia illis dicitur: Nō pudeat vos vestrum errorem corrigere, qui positi estis, vt aliorum corrigatis errores. cap. qualiter primo. de accusationibus. * Nam melius est seipsum corrigere, quàm ab aliis corrigi expectare, vt dictum existit & ipsi solēt primum suum impertiri suffragium, vide Felin. in cap. literis. column. ij. de præsumpt. nec debent grauatè ferre, si error illorum corrigatur exemplo diui Petri qui à sancto Paulo reprehensus benignè & gratāter accepit vt scribitur ad Gal. 2. 11. * postea Rex nominare potest alios plures, quā ipsi sint, qui prius iudicarunt. si tamen Rex eos non nominauerit, curia solet illos eligere, nō tamen minus assumit, quam essent in primo iudicato: nec esse debent primi ita pertinaces, vt si videātur errasse, vt eorum sustineāt errores, alioqui iustam poterunt defendere sententiam: dicit autem Sapiens, constans & lenis, vt res expostulat, esto.

*Differentia inter appellationem &
supplicationem.*

84 Undecimo videndæ sunt differentia inter appellationem & supplicationem. Nam primo appellatio iuri cõmuni innititur. l. j. & per totum. D. de appellatio. Supplicatio autem de gratia recipitur. d. auth. que supplicatio. & c. ex literis. de in integr. restit. ibi, de benignitate canonica.

85 Secunda est, quia appellatio intra decem dies emittitur, auth. hodie. C. de appellatio. glos. in dicto cap. ex literis. qui à die notitiæ computantur. c. cõcertationi. de appellati. in 6. sed supplicatur de iure vsque ad biennium. d. authen. que supplicatio. & c. anteriorũ. 2. q. 6. superius abunde scripsi. tamẽ hodie in Francia intra annũ impetrari debet per leges regias.

86 Tertia in appellatione alius iudex superior cognoscit, quã is, qui sententiam protulit. cap. 2. de consuetudi. in 6. nec valet consuetudo, quod ad parem appelletur, vel ad inferiorem, per gloss.

gloss. ibi, diuersum est in supplicatione. Nam ipsum parlamentum, qui prius iudicauit, postea de errore iudicabit, dict. auth. quæ supplicatio.

87 Quarta, qui appellat de iniquitate iudicis, qui sententiam protulit, quæritur. l. apertissimi. C. de iudiciis. l. j. D. de appellationib. sed qui supplicat, non de iniquitate conqueritur iudicū, vel Regis, sed de errore. l. præfecti. D. de minorib. ibi, hæc idcirco variè, quia appellatio quidem iniquitatis sententię querelam, in integrum restitutio vero erroris proprii veniæ petitionē, vel aduersarij circumventionis allegationem continet.

88 Quinto, appellatur bis à diffinitiva, in rubrica. C. ne liceat tertio pro-uocare, vt dixi in rubric. de friuolis appellatio. in concord. sed supplicatio semel tantum proponitur in l. si quis. C. de precibus Imper. offeren. & superius scripsi. q. 8.

Cautio in executione an danda sit.

89 Sexta, appellatio suspendit iu-

E s

dicatum. l. j. in fin. D. ad Turpillia. cap. venientes. de iureiurando. & ideo executionem impedit: quia nihil nouari debet appellatione pendēte. vt in rubr. nihil noua. D. & l. appellatione. C. de appellatio. cap. an sit. illo titu. dixi in rubric. de senten. executio. sed supplicatio non: ideo si intra decem dies supplicetur, sententia mandabitur executioni, non obstante supplicatione, præstita tamen fideiussoria cautione. d. auth. quæ supplicatio, sic consuluit Caro. Ruinus consilio xxxiiij. visis omnibus. column. 2. vol. 5. si verò post decem dies & intra biennium fuerit supplicatum, iudicatum executioni mandabitur sine cautione. Bald. in dicta authen. Ego non vidi cautionem dari, vt superius dixi: & Matth. de Afflict. in constitutio. Neapo. in præfa. quæst. 10. colū. 2. vbi dicit quod supplicatio est loco appellationis, & quibus casibus differentia scriptæ non reperiuntur, à pari procedunt appellatio & supplicatio, per gloss. in l. vnica. C. de sentent. præfect. prætorio. Et in omnibus debet iudicari supplicatio sicut appellatio

pellatio, nisi in quibus differentiæ scriptæ reperiuntur. Hodie cautio non datur, quando supplicatio expeditur, siue ante. siue post decem dies: & quamuis propositio supplicationis antequam sit à Principe recepta. non inducat litis pendentiam, tamen postquam est à Principe recepta: vt docet Bald. in d. auth. que supplicatio. C. de precib. Imperato. offeren. refert Aufret. in decisio. Tholos. quest. 479. & Preposi. in c. ex ratio. col. vlt. de appellatio.

Supplicatio in criminalibus an admittatur.

90 Septima, in criminalibus regulariter appellare licet. l. non tantum, D. de appellationibus. sed supplicare non: quia sententia executioni mandari solet: vt in dicta l. non tantum. sed venia super criminis pœna potest per supplicationem impetrari. l. rescripta. C. de precibus Impera. offeren. & cap. rescripta. xxv. quæstion. ij. hoc firmat Specul. in titul. de supplicatio. §. sequitur. ver-

ficulo primo. sed istæ supplicationes, quæ in criminalibus datur, tendunt ad gratiam delicti consequendam, & regulariter ante condemnationem conceduntur: supplicatio verò de qua hic tractamus, tēdit ad iudicium & iustitiam: & semper ista supplicatio datur post iudicatum, & altera non: & in hac error allegatur: in hac supplicatione venia petitur, & sic hæc supplicatio non proponitur in criminalibus.

A commissariis regis an sit appellandum.

91 Octava, non licet appellare ab his quibus commissum est, vt iudicent appellatione remota: & ita seruetur per cap. pastoralis. de appellationib. tamen supplicare pars adhuc poterit, per capi. ex literis. de in integrum restitut. Imol. in l. ex consensu. §. fin. D. de appellatio. asserens istam quæstionem diu fuisse tractatam in aula Regis Aragonū: quia ista duo remedia sunt separata, quorū vnum est ordinarium, aliud extraordinarium: ideo ad remotionem vnius, non

QVÆST. XI. IN PRÆFAT. 73
non sequitur remotio alterius, teste Pa
nor. in d. c. ex literis. col. 2.

92 Nona, ante sententiam appella
re licet, tam de iure ciuili. l. 2. D. de ap
pellationibus recipiend. quam de iure
canonico. in cap. primo. de appellatio.
in 6. & vbicunque grauamen infertur.
capit. vt debitus. de appellationib. Spe
cul. eodem titul. §. differt. versicu. item
ante, supplicare tamen non licet, nisi
post arrestum, & iudicatum dictę auth.
quę supplicatio.

*Sententia in supplicatione & ap
pellatione.*

93 Decima, in causa appellationis
pronunciatur bene iudicatum, aut ma
lè. l. eos. C. de appellationib. sed in sup
plicatione pronunciatur erratum fuif
se, vel non erratum: vt audiui pronun
ciari in causa de Montmoranci Conne
stabilis cōtra Rouille. quamuis Panor
mitanus in dicto ca. ex literis. in vltimo
no. dicat in causa supplicationis proce
di ad confirmandum, vel infirmādum

E s

sententiam, sicut in causa appellationis: quod non est verum, nisi quo ad effectum. nam si pronūcietur errorem interuenisse, infirmatur sententia: si pronūcietur non erratum, confirmatur tacitè arrestum.

Iura loquentia in causa appellationis an locum habeant in supplicatione.

94 Undecima, solius Principis est admittere supplicationem contra iudicatum. & cum per supplicationem retractatur arrestum, præiudicatur iuri alterius. quod inferior à principe facere non potest. l. 2. & 3. C. senten. rescindi non posse. l. moris. D. de pœnis. Innoc. & Ioannes And. in capit. ex literis. de integram restitutionem. Sed appellatio à quolibet iudice superiore illius, qui iudicauit impetrari potest per totum tit. de appellationib. * Alioqui extra differentias à iure scriptas statuta in causa appellationis locū habebunt in causa supplicationis. per textum in l. fi. §. penult. C. de tempo. appellat. & ibi hoc tenent
Angel.

Angel. & Salice. glos. in l. vna. C. de sen-
ten. præfect. prætor. & idem in causa re-
curfus tenet Franciscus Marc. in secun-
da parte decis. q. 141, vt superius dixi.

Effectus supplicationis.

96 Duodecimo, quis sit supplica-
tionis effectus? Specu. in eodem titulo.
duos tantum describit. Primus est, quod
si Princeps rescribat ad partis supplica-
tionem obtinet vicem litis contesta-
tæ, quantum ad hoc, vt perpetuetur vs-
que ad triginta vel quadraginta annos.
l. j. C. de annal. exception. sed ibi de alia
supplicatione loquitur, quam de erro-
ris propositione, quæ intra quinquen-
nium finiri debet, per legem regiam de
qua inferius patet.

97 Secundus est, quia supplicatio
transit ad hæredes, & contra hæredes.
C. quando libellus Principi datus l. j. l.
constitutionibus. D. de actio. & obliga.
etiam loquitur ibi generaliter, non tan-
tum de erroris propositione, sed fortè
de omni supplicatione, quæ superiori
porrigitur.

98 Tertius, quia pendente supplicatione executio arresti & iudicati non est impedienda d. authen. quæ supplicatio. sic consuluit Calca. consil. 16. in nomine visis. nu. 66. & seq. & superius dixi data cautione.

99 Quartus, quod qui nō auditur supplicando, multo minus opponendo vel excipiendo corā executore, quia & à iure & à gratia exclusus censetur: & sic duo vincula sunt dissoluta, quæ vno sunt fortiora. c. j. de treug. hoc expresse dicit idem Calcan. d. consil. 16. nu. 67. ego arbitror contrarium esse verum saltem in accessoriis, in quibus quis in executione audiri potest, quamuis repulsus sit à supplicatione de qua hic: vt docēt interpretes in l. j. C. de iuris & facti igno. & ego plenè in tract. de except.

100 Quintus effectus, quod recepta supplicatione à Principe nullus inferior poterit de ea re cognoscere, nec agendo, nec excipiendo, per c. vt nostrū. de appellat. & ita dico plenè in tractatu de euoc.

101 Sextus, quod si inueniatur error

ror

QVÆST. XII. IN PRÆFAT. 77
ror in sententia prima, vel placito: tunc
arrestum rescinditur per hanc supplica-
tionem, dicta authen. quæ supplicatio.
vel per supplicationem civilem: vt dico
inferius in tractatu de supplicationibus
civilibus.

102 Septimus est, quod victus in cau-
sa supplicationis nō potest iterum sup-
plicare. l. si quis. C. de precib. Imper. of-
ferend. superius dixi.

103 Octauus, sententia super suppli-
catione rescindit arrestum, & omnia in
contrarium acta: vt superius scripsi. Alij
effectus elici ex prædictis poterunt.

FINALITER NON

INVUTILITER HIC SVB-

iungitur quæstio in fine edicti tracta-

ta. An scilicet per viam nullitatis

Arresta Curiaē supremae re-

scindantur.

ET quidem per Edictum publicum
in regno Franciaē cautum est, ne cō-
tra arresta per viam nullitatis & cōtra-

rietatis cognoscatur. Ratio esse potest: quia ad proponendum nullitatem & contrarietatem nulla emenda deponeretur, quam oportet in erroris propositione deponere, ideo Rex illam amittebat: unde voluit sibi favere, vel quia faciles erant homines ad proponendam istam viam: quia per eam non puniebantur, & nulla arresta erant fixa, sed ratione nullitatis & contrarietatis impugnabantur, ob id voluit audaciam & temeritatem illorum refrenare: & ideo ista nullitas non impedit executionem, ut concludit Guido Papæ in decisio. Delphin. q. 50. quia hæc curia.

*Contra sententiam Principis nullitas
an proponebatur.*

Præterea dicit Innocen. in capi. cum ex literis. & cap. suscitata. de in integrum restitutione. Quod contra sententiam Principis non potest quis venire per viam nullitatis, quando talis nullitas est de iure positivo: quia Princeps videtur illam solennitatem suppluisse, & super
ca

ea dispensasse, argument. l. quidam. D. de regu. iur. ita Angel. decidit in l. falsa. C. de fide instrumen. Philip. Peru. in ca. dilecto. colum. 65. de appellatio. Faciunt quæ scribit Felin. in ca. ecclesia. colum. 10. de constitutio. numer. 89. & Georg. Natan. in repetitio. clementi. lape. §. & quia. colum. 29. cum sequen. de verbo. significat. Sic fuit iudicatum in magno Neapol. consi. vt refert Matth. de Affli. in decision. Neapol 283. diu est. vbi conclusum fuit, aduersus Principis sententiam nō posse dici, nec de nullitate, nec de omissione solēnitatis: omnes enim solennitates & nullitates omitti solēt, quādo per supremum Principem proceditur, & per eundem causa terminatur: vt consuluit Petrus Paulus Parisiē. consilio 218. Domina. col. 2. in 1. volum.

Et ideo nullitas insurgens ex omissione ordinis iudiciarij, & solennitas, non reddit sententiam Principis nullā, nec aduersus eam de nullitate agi potest: teste Innocen. in capit. causis. de re iudicata. & Felin. ibi. Bald. & Paul. in l. fin. C. de legib. & ibi Alexand. in addit.

ad Barto. Idem in iudicatis à Senatu, cū nomine Principis iudicent, & in arrestis eorum definitiuis exprimi solet nomen Principis, & quia aliter Princeps non fuisset iudicaturus, quam Senatus iudicat l. j. D. de offic. præfect. Prætor.

**SPECVLATOR IN
TITVLO DE SUP-
plicaione.***

PRæter appellationē, & præter in integrum restitutionem, de quibus prælibauimus, est & aliud remediū, quo valida sententia subleuatur videlicet supplicatio: vt supra de sentē. §. quoniā supra.* ideo de ipsa aliqua sub cōpēdio pstringamus.* Videamus ergo, à quibus supplicari possit, & quādo: & in quibus casibus, & quæ differentia sit inter appellationē & supplicationem, & postremo quis sit supplicationis effectus.

*Fv

ADDITIONES.

* Ex omnibus practicis authoribus nullus formavit hanc rubricam præter Io. de Deo Cauil. Rubrica vlti. Legistæ habent de hoc Rubricam. quæ nõ allegatur. quia sedet in cropa in rubrica enim De precibus Imperatori offerendis, sequitur & est de quibus rebus supplicare liceat, vel non: qua de causa Azo in Summa, ibi profequitur hanc materiã.

* Quoniam supra. ¶ §. vi. est.

* Perstringamus. ¶ Præmittit Azo, qualiter supplicari debeat: & dicit hũc ponderandum morem, qui est: Capello deposito, & pallio flexis genibus, humiliter preces porrigere: vide, quod dixi de maio. & obed. his, quæ. post prin. & de iureiurã. & si Christus. in gl. arguit Hostien. Secundo dic, in iure seruandã l. vltim. C. de precib. Impera. offerend. vt scilicet breuiter negotium exponatur inferendo in precibus id solũ quod expedit. In omni autem supplicatione locum habet hæc doctrina, nedum in ista, de qua agitur.

F

TRACTATUS
SUMMARIUM.

1. Supplicari posse à sententia Praefecti.
qualiter intelligatur.
2. Supplicationis causam examinare, &
diffinire solius est Principis, vel eius
delegati vel praefecti.
3. Supplicatio & appellatio quare non sint
eiusdem naturae.

Supplicari potest à sententia Impe-
ratoris, vel Papæ, vel præfe-
cti prætorio.

I. §. **S**upplicari potest à sententia Im-
peratoris vel Papæ, vel præfecti
prætorio, extra de in integ. res. ex literis.
& c. cū ex literis. extra de re iudic. cum
causam. & C. de sent. præfect. præto. l. j.
D. de minor. præfecti, à quibus appellare
nō licet, vt supra de appellat. §. vidēdū.
vbi de hoc: nec mirum, si tunc supplice-
tur. nam licet non sit verisimile, illos
iniquè iudicasse, supplicari tamen po-
test ab eisdem: quia supplicatio conti-
net petitionem veniæ proprii erroris.
vel allegationem circumventionis ad-
uersarij,

DE SUPPLICATION.

uerfarij. D. de mino. l. præfecti. extra de re iudica. cap. cum olim. Sed videtur, quod etiam à sententiâ iudicis & delegati supplicetur, vt extra de in integrum restit. ex literis. Sol. ibi, secundum Papam*.

1 Quod autem dixi à sententiâ præfecti supplicari posse verum est, cum in causa principali pronunciauit: secus si in causa appellationis. C. de precib. Impera offeren. si quis. C. ne lic. in vna eademque causa tertio prouoc. l. j. & in aliis causis libellus supplicatorius porrigitur referendariis, & causas introducuntibus. in auth. Coll. 2. D. de referendariis. §. causas.

2 Solus tamen princeps, vel eius delegatus, vel præfectus, debet causam supplicationis examinare & diffinire*. Et si intra decem dies supplicetur, potest sententia executioni mandari: si tamen victor satis dederit de restituendo omnia si sententia fuerit iuste resoluta. Si autem non supplicauerit intra decem dies, habet biennium ad supplicandum principi: quod biennium computatur, ex quo Imperator successit in cognitione præ-

fecti *. C. de sentent. præfect. præto. l. i.
 Sed tunc executio sententiæ fier, nec
 victor satisfabit de restituendo. C. de
 precib. Imper. offeren. authen. quæ sup-
 plicatio. in authenti, vt spon. largi. §. il-
 lud. & in præ. l. j. C. de sentent. præfect.
 prætor. extra de in integr. restit. susci-
 tata. in fin.

3 Et per hoc patet, supplicationem
 nō sortiri naturam appellationis: quia
 semel tantum supplicatur à sententia:
 sed appellatur bis post sententiam. An
 verò quotiescunque quis grauatur, ap-
 pellet? quæ dic. vt supra de appellation.
 §. quoties. Itē in appellatione præmissa
 cautio non præstatur*.

ADDITIONES.

* Secundum Papam. Vt ibi scripsit su-
 per j. gl. supplicare.

* Diffinire. Itē not. Accur. in §. aliud,
 inferius allegato.

* Præfecti. Diuersas lecturas huius
 verbi vide not. in l. statim alle. in vlti-
 ma glo.

* Præstatur. Et meritò: quia non fit e-
 xecutio diffinitiuæ, à qua appellatū
 est

DE SUPPLICATION. 85
est. extra de iureiurand. venientes.

S V M M A R I V M.

1 *Venia potest per supplicationem super pœna criminis impetrari.*

Supplicari potest pro dilatoria exceptione, non peremptoria.

2 *A sententia semel tantum supplicatur.*

3 *Supplicatio talis esse debet, quod petentē prosit, nec alicui obsit.*

2. §. **S** Equitur videre, quando, & ex quibus causis valeat supplicari.

Et certè à præfecto prætorio supplicatur intra decem dies à die sententiæ promulgatæ: quod si factū non fuerit, tunc potest principi intra biennium supplicari, vt supra.

1 Potest supplicari pro eo, qui malè, vel inquè, vel cōtra ius ordinatus est, vt j. q. v. p̄cedentiū in auth. quomodo oportet. episc. §. fin. * Item super criminis pœna venia potest per supplicationem impetrari. C. de precib. Impe. offeren. rescripta, quæ est 25. q. 2. Item supplicari potest pro dilatoria exceptione, non peremptoria. C. de precib. Impera. offer. quo-

ues. extra de procu ex insinuatione. extra de dol. & contu c. j.

2 Item à sententia semel tantum supplicatur, & si semel denegatur, postea non concedetur. C de precib. Imperat. offerend. si quis. in authen. vt nulli iud. §. & hoc vero iubemus. Item durante præsidis officio eius subditi supplicare possunt principi, vt furtum, vel rapinā, vel aliud eius crimen puniat. j q. j. capi. pen. & fin. & q. 7. sancimus. in authenti. vt iudic. sine quoquo suffrag. §. si quis autem.

3 Item generaliter hoc debet supplicatio cōtinere; quòd petenti profit: nec alij obsit. vt in præalle. l. rescripta. * nec quod sit fisco dānosum, vt xxv. q. 2. nec damnosa.

ADDITIONES.

* §. si. alleg. Pet. auct. or. & loā. de Deo non bene receperunt sensum illius §. sicut Azo, qui dixit. quòd licet supplicare pro eo, quod ordinatio clericorum fit per pecuniam. vel aliàs malè, & contra legē, vt ad meliorem statum reducatur

tur, & præuaricatori poena imponatur.

* Rescripta. Leges, quæ ponunt exē-
pla allegat ibi gloss. quæ tamen Azo ex-
primit, vbi supra, de foemina, quæ nu-
psit vidua viro inferioris dignitatis, im-
petrat vt fruatur dignitate prioris mari-
ti. D. de senat. l. fin. cum Præpositi sacro
cubiculo impetrant, vt fruantur post fi-
nitam militiam cingulo, cum ad agros
suos, vel aliàs proficiscuntur. C. lib. xij.
de præp. sac. cubi. l. si. Et quod de cingu-
lo, dixi, dupliciter ibi exponit glo. Tex.
autē pōderat, q̄ est dictū, quod ad ipso-
rū desiderium, & ad nullius læsionē id per-
tinet. Quod autē præmisit, nec alij ob-
sit, intelligit Azo, vbi supra de læsione
gravi: & idem Accur. in præalleg. l. alle-
gavit ibi leges no. & dicit Azo, quod vl-
tra illas inuenientur in libris iuris recō-
dita multa similia. alleg. D. de reliq. &
sumpt. fune. si quis sepulchrum. D. loc.
l. habitatores. si vsusfruct. peta. l. j. §. vl-
ti. Circa id, quod sequitur de damno-
sis fisco, dicit Azo, in illis expectari se-
cundam læsionem, in authent. vt nulli
iudi. §. & hoc no. de mand. princi. §. de.

inde cōpetens qui § vult omnino sper-
ni primam iussione nisi sit pragmati-
ca sanctio: ex ea tamē quamuis recipia-
tur, nihil fiat, nisi sequatur secunda ius-
sio differt autem dictum Ioan. de Deo,
vbi supra in princ.

SUMMARIVM.

- 1 *Servus potest pro domino supplicare, sed non appellare.*
- 2 *Pendente appellatione nihil est innouā- dum.*
- 3 *Simpliciter supplicare ante sententiam non licet.*

Supplicatio in quo differat ab ap-
pellatione.

3. § **D**iffert autem supplicatio ab ap-
pellatione, quia appellatur in-
tra decem dies supplicatur vtiq; ad bien-
nium, vt supra. § j. ver. solus. Alij dicū-
r, quōd supplicare debet, quamprimum
potuit cognoscere se læsum fore, vt ex-
tra, de in integ restit. ex literis. extra de
frig. & malefi c. j & c. fi.

- 1 *Item servus potest pro domino sup-
plicare,*

DE SUPPLICAT.

89

plicare, sed non appellare. D. de appell.
serui C. de precib. Impera. offeren. l. j. &
l. vniuersis Item generaliter omnes li-
beri possunt supplicare: serui non, nisi
pro se & domino*, vt ibi, & D. de his,
qui sui, vel alien. iuris sunt, l. j. & ij. D.
de iudic. vix certis. Item differunt in
casu, quem habes supra titulo pro-
xi. §. videndum. versi. & not. ibi. item is
qui.

2 Item pendente appellatione nil
est innouandum, vt supra de appella. §.
nouissimè. sed supplicatione pendente
mandatur executioni sententia, vt su-
pra. §. j.*

3 Item autē sententiam non licet
simpliciter supplicare, vt C. vt lite pen-
den. l. 2. sed appellare sic, vbicunq; gra-
uamen inferitur, extra de appella. vt de-
bitus. Itē supplicatio protēditur ad no-
ua & vetera: appellatio verò solūm ad
ea, super quibus interponitur. D. de mi-
norib. præfecti extra de in integrum re-
stitu. suscitata. & c. ex literis. Item se-
mel tantūm supplicatur, bis post sen-
tentiam appellatur. Item supplicans

F s

cauet, in appellatione nulla cautio præstat, ut supra §. j. in fin. unde verius *:

*Discrepat appellās ab eo q̄ supplicat ipse.
Imputat errori proprio. redit hæc ad eadē.
Hic semel auditur, causa pendēte satisfacit.*

ADDITIONES.

* Et domino. Id est, pro nece domini, secundum Azo. hoc vult l. j. præallegata: addit Azo casum l. Iulix maiestatis. D. ad l. Iuliam maiestat. l. nullus. Subdit etiam, quòd fortè idem in omni casu, quo seruo permittitur agere, vel ad principem confugere, per duas leges statim allegatas. Addit, quòd si seruo supplicante: supple, etiam eo casu, quo non debebat admitti indulgeat principis rescriptū, tenet per l. vniuersis supra proxi. allegatam.

* §. j. Quæritur de ratione, quare p̄dentia appellationis & restitutionis in integrum impediunt executionem: & supplicatio etiam intra decem dies facta non impedit. De restitutione patet supra titu. proxi. §. vlti. in princip. de reliquis hîc sufficere posset, quòd prærogatiua

DE SUPPLICATION. 91

rogatus harum sententiarum, à quibus
 non appellatur, hoc inducit, ut scripsi de
 restitutio in integ. suscitata super gloss.
 penul. dicunt quidam, quod supplica-
 tio continet benignitatem petentis, &
 iudicis. & ideo hæc responsio sufficere
 potest, quoad appellationem, quæ in-
 nititur iustitiæ: sed non quoad restitu-
 tionem, quæ benignitatem iudicis & fa-
 uorem petentis respicit. D. de min. præ-
 fect. Si dicatur, quod supplicatio volun-
 tate recipitur, contradicere videtur. §.
 aliud, in corpore. ut sponsa. largi. colū.
 ix. Item si dicas, quod per appellationem
 extinguatur, vel suspenditur pronuncia-
 tum, ut dicit iacob. de Bel. in princip. §.
 aliud. hoc est, quod quæritur, quare
 plus suspendit appellatio, quam suppli-
 catio. Mihi videtur his tribus, quæ di-
 uersa sunt, merito tribui diuersos effe-
 ctus. Dico igitur, quod appellatio quæ in-
 terposita est à sententiâ puræ iustitiæ in-
 nititur: propter quod executio fieri non
 potest: & si facta esset intra decennium,
 quo fuit postea appellatum, reuocatur
 executio per modum nullitatis & attē-

TR A C T A T V S
tati, de appellatio. non solum. lib. 6. Re-
stitutio innititur iuri: habet tamen mi-
stam gratiam, nō dico à iudice, sed à iu-
re inuentam. Si lata est igitur sententia
contra ecclesiam, vel minorem, & ab
ea non fuit appellatum, iustè fit execu-
tio sententiæ. Si tamen postea intra tē-
pus iuris petatur restitutio, fateor, q̄
impediret executionem fiendam: sed
iam factam non annullat, vel reuocat.
Verba enim non solū innuunt, quòd
ea postulata, licet nondum concessa, ni-
hil noui fiat circa rem, vt dicit rubrica
Codicis. Absurdissimum enim esset,
quòd ultra terminum tardari deberet
executio eo casu: & imputet sibi, qui
non appellauit. Supplicatio tantum ha-
bet præsumptionem cōtrariam ex per-
sona proferentis, quod appellare non li-
cet. Eorum ergo fuit ipsam non parifi-
cari alteri præmissorum. satis enim sibi
est, quod contra id, de quo alter prædi-
ctorum. scilicet papa, princeps, vel præ-
fectus prætorio poterat legem facere,
auditur. de primis constat, de tertio pa-
tet. C. de officio præfec. præto. l. 2. Eligit
ergo

DE SUPPLICATIONE.

ergo ius quādam viam mediam, vt iplo
citō supplicāte fiat executio cum reme-
dio cautionis: aliās sine illo, & vt semel
tantūm supplicetur. simile de offi. dele.
quærenti. cum concor.

* Versus. Hos versus ponit Ioan. de
Deo, vbi supra, & in fine primi versus
ponebat tempore: & non est congruus
versus: vnde communiter habetur ipse.
Est sciendum quòd Cyn. in authē. quæ
supplicatio. in fin. allegans hunc titulū,
dixit differentias hīc notatas inter ap-
pellationem & supplicationem non o-
mnes esse veras, quod dixit se dicturum
super l. vnica. C. de senten. præfēt. præ-
to. sed ibi non dicit, oblitus, vt puto.

Supplicationis effectus.

4. §. **E**ffectus autem supplicationis
est, quia si princeps rescribit ad
supplicationem, obtinet vicem litis cō-
testationis, quantum ad hoc, vt perpe-
tuetur vsque ad xxx. annos: secundum
alios vsque ad lx. C. de anna. exceptio. l.
vj. & transit ad hæredes & contra hære-

des, vt C. quando lic. princ. ob lit. con-
testa. xvj. q. iij. §. potest circa mediū. D.
de actio. & obliga. constitutionibus.

¶ Nota quòd licet à sententia vicarij
nō possit ad episcopum appellari, cum
censeatur idem tribunal cap. Romana.
de appella. lib. 6. tamen à sententia vica-
rij potest episcopo supplicari. not. Ste-
phanus in clemen. j. de rescrip. Item nō
censeatur idem tribunal quo ad recusa-
tionem. cap. si contra. §. fin. de offic. de-
lega. lib. 6.

SVMMA AZONIS

SVMMARIVM.

- 1 *Preces qualiter offerri debent.*
- 2 *Qui supplicare possint.*
- 3 *Subiecti principi possunt supplicare ei, vñ
puniat pro sidem qui furtum cōmisit,
etiam durante officio.*
- 4 *Supplicare licet vt electio facta per pecu-
niam, vel alias contra legem, reduca-
tur in melius.*

§ Sup.

- 5 *Supplicare licet pro moratoria praescri-
ptione, non peremptoria.*
- 6 *Supplicare licet pro ijs qua fisco damno-
sa non sunt.*
- 7 *Supplicare licet pro ijs qua non sunt iu-
ri communi contraria.*
- 8 *Crimen & poena criminis supplicanti re-
mitti possunt.*
- 9 *Supplicari quando liceat à sentētia pra-
fecti pratorio.*
- 10 *Quibus personis supplicetur.*
- 11 *Supplicationis effectus qui sunt.*

De precibus Imperatori offerendis,
& de quibus rebus supplica-
re liceat, vel non.

Rubrica.

POST tractatum diuinorū sacro-
rum, eorumdemque ministrorū,
tractauimus supra de humanis sa-
cris, id est, de legibus: vnde conse-
quens est vt videamus de ministris hu-
manorum sacrorum, id est, legum: qua-
rum quia dominus Imperator caput
est & minister de Imperatore audia-

mus: quia ipse non temerè, sed per preces est ad eū dus, videamus de precibus Imperatori offerendis, & de quibus rebus liceat porrigere preces.

1 Videamus ergo qualiter debeant offerri preces *, & à quibus, & de quibus. Et quidem offeruntur considerata consuetudine, & iure Cōsuetudine: ut quia capello, item pallio reiecto, genibus flexis, preces humiliter porrigendæ sunt iure. quia breuiter est ei exponendum negotium, & non omnia verba instrumentorum sunt in libello precum proponenda, sed ea tantū de quorum sensu inter partes fuerit dubitatū, ut infra eodem l. vlti.

2 Possunt autem supplicare liberi non serui, nisi in crimine læsæ maiestatis, vel nisi pro necessitate domini sui: ut infra eod. l. j. & infra ad legem Iuliam maiesta. l. nullus. & idē forte in casibus, in quibus seruo permittitur agere, vel confugere ad principem, pro eo quod opprimitur à domino suo: ut D. de iudi. l. vix certis. & de his qui sui vel alieni iuris sunt. l. ij. Si tamē etiam seruo supplicanti

plicanti indulgeatur, rescriptum tenet: vt infra eod. l. vniuersis. licet autem supplicare pro hæreticis, vt fecit dominus papa, suprâ de summa trinit. l. vlti. §. sed quia gremium. rogando principem, vt si errore deposito reuerti voluerint, indignationis remittat Imperator aculeos. Itē pro minore dānato à principe quādoq; (licet raro) pmittitur supplicare p beneficio in integrū restitutionis, dum minor dicit se proditum ab aduocatis: vt D. de mino. xxv. annis. l. minor autem. §. si autem.

3 Item durāte officio præsidis, eius subiecti supplicare possunt principi, vt furtum eius puniat, vel crimen, si probetur aurum dedisse pro conferenda sibi administratione: aut si pbetur aurū accepisse ex administratiōe, vt in auth. vt iudices sine quoquo suffrag. §. si quis autem præter.

4 Item licet supplicare pro eo, quod ordinatio clericorum facta sit per pecuniam, vel malè contra legem, vt ad meliorem statum redigatur, & præuaricatoribus pœna imponatur: vt in authen.

G

quomodo oporteat episco. §. ultimo.

5 Item licet supplicare pro moratoria præscriptione, non pro peremptoria: vt infra eo. l. quoties.

6 Item p̄ iis quæ nō sunt fisco dānosa, alioquin si suppliceretur p̄ iis, quæ sunt dānosa, & obtineat supplicator, nō debet obsecundari primæ iussioni, sed debet expectari secunda: vt infra eod. l. nec damnosa fisco. & in authen. vt nulli iudic. §. & hoc verò iubemus. & de mādā. princi. §. deinde competens est. hæc tamen authent. dicit omnino respueudam primam iussionem, nisi sit pragmatica sanctio: ex ea tamē, quæ recipiatur, nihil agitur, nisi fiat secūda iussio.

7 Item licet supplicare pro his, quæ non sunt iuri communi contraria, alioquin nō tenet rescriptum & à quolibet iudice debet refutari: nisi fortè est aliquid quod nō lædat aliū, & profit petēti: vt si mulier mortuo marito impetrat vt fruatur dignitate prioris mariti, vt D. de sena. l. nuptæ. vel cum impetrāt præpositi sacri cubiculi vt fruantur insignibus dignitatis, cum vadunt ad inspiciēdos

dos

dos agros suos: vt infrà de præpositis sacri cubiculi. l. si. vel si lædit alium, nõ lædit multum, vt dictum est in moratoria præscriptione: & dicitur aliàs in D. ne quid in loco publico. l. ij. §. si quis à principe. & ne quid in flumi. publ. l. j. §. sunt qui putant. Et similia notari possunt in iure, quod in libris nostris reconditum est, vt D. de religiosi. l. si quis se. & locati & cõducti. l. habitatores & si ususfructus petatur. l. j. §. ultimo.

8 Idem est, si crimèn vel criminis poenas supplicanti indulgeat: vt infra eo. l. rescripta, vt dicitur de muliere nubente intra tempus luëtus, quæ impetrat abolitionem infamiæ. Et idem in scænica muliere, & in aliis multis, vt infrà ad Tertullia. l. si qua. & de nupt. l. imperialis. & institut. de iure natura. §. sed & quod principi. de his tamẽ rescriptis iuri contrariis dicemus plenius, infra si contra ius. &c.

9 Item licet supplicare à sententia præfecti prætorio semel tantum, si cognouit de causa principaliter: si autem ideo, quia appellatum est ad eum secū-

dò, nec semel supplicari potest: & in hoc casu non habet priuilegium præfectus: infra eod. l. si q̄s. & vt in rubrica illa dicitur, ne liceat in vna eademque causa tertio prouocare, vel post duas sententias iudicum, quas definitio profectorum corroborauit, eas retractare.

10 Supplicatur autem, vel eisdem præfectis, vel assessoribus eorum, vel introducentibus causas: vt videtur voluisse Hyr. ex authent. signata. infra eodem titulo. Vel (quod est verius) petitio supplicationis. hoc est, ipse libellus supplicationem continens, offerri potest vel causas introducentibus, id est executoribus, vel referendariis, vt infra authent. de referendariis, & vt litigantes iurent. §. ultimo. vel accessoribus præfecti: vel ipsi præfecto vel principi: sed causam supplicationis audire, & examinare, & definire, solus debet præfectus vel princeps. Et si quidem supplicetur intra decem dies: nihilominus mandatur executioni sententia præfecti: vt tamen victor satisfaciat de restituendo tantundem, si legitimè resoluator sententia. Si autem
tem

tem non supplicetur intra decem dies, mandatur quidem sententia executioni, & sine fideiussore: ut tamē victus intra biennium supplicare possit principi, computandum post successionem iudicis, quod passiuè intelligo, id est, postea quàm Imperator successit, ut infra de senten. præfect. præfect. l. j.

ii Ex his cuilibet, pater supplicationem non fortiri naturam appellationis, cùm & fiat semel tantùm. Item non impedit executionem. Item in ea prætenduntur vetera. In appellatione contra, ut D. de minoribus. l. præfecti. & nihil nouari appellatione pendente. l. j. Item & res multæ, de quibus supplicare nō licet sicut & quilibet proponere potest: secūdum illud generale, rescriptū principis nullius esse momenti.

ANNOTATIO.

* Offerri preces. ad huius conclusionis & totius materiam vide Specul. in titu. de supplicatio. §. j. & ij. Bart. in l. fin. C. ut lit. penden. Bald. & doct. in l. j. C. ne liceat in vna causa do. Ias. de May. in authen. quæ supplicatio. in vlti. colū.

hoc eo. titu. multa per dom. Alexan. in
confi. 34. in primo volu.

Quando libellus principi datus litis
contestationem faciat

Rubrica.

Sicut patet ex rubrica, supplica-
tio principi facta, si tamen im-
perator ad eam rescribat, vicē
obtinere litis contestationis,
quantum ad hoc ut perpetuetur in tri-
ginta, vel fortè in quadraginta annis: si-
cut in cōtestatione dicitur, infra de an-
na. exceptio. l. j. Itē fit transitoria ad hæ-
redes & contra hæredes, ut l. j. & ita po-
test intelligi quod dicitur. D. de actioni-
bus & obligationibus. l. constitutioni-
bus. Hæc tamen non habent locum in
qualibet actione, sed in prætoriam & an-
nali. civiles enim, solitis, & commu-
nibus modis tantum perpetuantur, ut
contestatione, & executoriis conven-
tione, debiti agnitione, non autem so-
la libelli oblatione, ut infra de præscri-
xxx. annor. l. sicut. & l. cum notissimi. in
rincip.

princi. & §. sed & si quis debitorum. Et ex his etiam casibus fit trāsitoria ad hæredes, vel contra: vt D. de actionibus & obligatio. l. cōstitutionibus. In casibus tamen etiā ciuiles actiones perpetuantur sola libelli oblatione: hoc est, cū impedior litem contestari cōtra reum vel propter furorem suum, vel dignitatē, vel absentiam, vel infantiam, vt infra de annali exceptio. l. vt perfectius.

S Y M M A R I V M.

- 1 *Supplicatio quando principi offerenda.*
- 2 *Supplicare quibus casibus lite pendente, liceat.*
- 3 *Hæc rubrica habet locum in his quæ sunt inter partes: sed de his quæ non sunt in controuersia, quandoque licet supplicare.*

Vt lite pendente: vel post appellacionem, aut definitiuam sententiam, nulli liceat supplicare. vel sic, vt lite pendente. suppaudi principalis causæ, vel post prouocationem, scilicet pēdente causa

appellationis, aut post definitiuam sententiam, scilicet quæ non potest retractari per appellationem, nulli liceat imperatori supplicare. Rubrica.

1 **D**ictū est quis supplicet, &c. vi & de quo: nūc audiamus quando sit supplicandum, Et quidem si supplicetur ante litem contestatam admittitur supplicatio pro executione iuris communis, vel iustitia communi: si tamen præses, vel defensor loci, primo fuerit aditus, qui circa ius commune partes suas ad plenum non potuerunt accommodare: vt in authen. de māda. princ. §. si tibi quoque & vt differentes iudices. in princ. & §. si quis autem si fiat supplicatio, vt detur priuilegium, tenet etiam his prætermis: quia nec sufficientes esse potuerunt in dando priuilegiū si vero fiat post litem, nullo modo tenet, vt in rubrica, & infra eo. l. vlti.

2 In casibus tam en supplicatur, etiam pendēte lite, hoc est, vt edantur, acta, vel sententiæ editio, id est, ipsa sententia

tētia edita: vt infra cod. l. ij. vel vt alius
affocietur iudex: vel vt terminetur cau-
sa, vel vt citius ipsa finiatut, vt in authē.
in medio litis non fieri sacras for. §. su-
per hoc. colla. viij.

3 Illud no. quòd locum habet hæc
rubrica, quādo supplicatur pro iis quæ
sunt partes in lite. Pro his autem quæ
non sunt in controuersia, quando cun-
que etiam licet supplicare, scilicet vt
detur priuilegium ducendi aquā de flu-
mine publico, vel ædificandi in publi-
co sine magno incommodo alio-
rum: vel ne petatur ad tempus,
quod certum est deberi: &
idem in consimi-
libus.

G S

I N D E X
R E R V M E T V E R -
B O R V M.

A

A Principe denegante propositionem erro-
ris, an possit appellari ad futurum cō-
cilium. fol. 37. & 38

A Principe supremo quando sit appellan-
dum. 39

Ab ordinationibus non est appellandum. 41

A quibus sit supplicandum. 25. 26. 27. 28

A commissariis regis an sit appellandū. 72

Acquiescens arresto non supplicat. 60. & 61

A loca tenentibus Regis, an sit appellan. 29

An à magistris computorum appellandum
sit. 28

Appellationis sententia qualis esse debeat,
& appellationis. 65

post Appellationem renuntiatam, an sup-
plicari possit. 51. 52. & 53

ubi Appellatio competit non proponitur er-
ror. 14. & 15

Arre

I N D E X

- Arrestum an sit exequendum pendente supplicationis processu.* 31
- Arrestum executioni mandatur etiam pro illo qui errores allegat.* 32
- Arrestum non prae-textu iniquitatis damnatur.* 61

C

- Cancellarius sine regis permissu literas supplicationis non concedit.* 19
- Causa in consistorio principis mota non capit desertionem.* 64
- Casus in quibus supplicatio non conceditur.* 41. & 42.
- Cautio in executione, an danda sit.* 69. & 70
- Contra sententiam principis nullitas, an proponebatur.* 78. & 79
- Crimen & poena criminis supplicanti remitti possunt.* 99
- in Criminalibus non proponitur error.* 58. 59

D

- De Philippo Macedone Rege.* 40
- De supplicatione.* 80
- Differentia inter appellationem & supplicationem.* 68. & 69

E

- Effectus supplicationis.* 75. 76

I N D E X

<i>Episcopus aduersus sui officialis sententiam restituit.</i>	8
<i>Errore facti non iuris proponitur. 13. & 14</i>	
<i>ubi appellatio competit non proponitur Er-</i>	
<i>ror. 14. & 15</i>	
<i>iudicatum per Errorem iudicatum dici non</i>	
<i>potest. 17.</i>	
<i>Errores non expressi in literis, accipi an pos-</i>	
<i>sint. 23.</i>	
<i>quoties Erroris propositio recipitur. 35</i>	
<i>à principe denegante propositionem Erroris,</i>	
<i>an possit appellari ad futurum concilium.</i>	
<i>37 & 38</i>	
<i>Error in accessoriis non liberat ab emēda. 48</i>	
<i>Erroris propositio semel recipitur. 56</i>	
<i>Error iuris non allegatur supplicatione. 56</i>	
<i>& 57</i>	
<i>Error non proponitur in criminalibus. 58</i>	
<i>& 59</i>	
<i>Executio etiam in expensis fit. 33</i>	
F	
<i>Forma impetrandi supplicationem. 18</i>	
G	
<i>Gratia quando denegetur. 58</i>	
H	
<i>Hispanica lex. 44</i>	
<i>Hispa-</i>	

INDEX

<i>Hispania constituta.</i>	48
I	
<i>In quibus debent condemnari partes.</i>	23
<i>Introduci supplicatio quando soleat.</i>	18
<i>Inuenta cur sit hac supplicatio?</i>	16. & 17
<i>Iudicatum per errorem, iudicatum dici non potest.</i>	17
<i>Iura loquentia in causa appellationis, an locum habeant in supplicatione.</i>	74
L	
<i>Litera supp. qd continere debeant.</i>	20. & 21
M	
<i>Mulcta apud grapharium deponi solet.</i>	22
N	
<i>Non subditus etiã supplic. impetrat.</i>	24. 25
P	
<i>Partes in quibus cõdemnari debent.</i>	25
<i>Pars supplicationem petere solet.</i>	13
<i>totum Parliamentum in errorum decisione, an sit congregandum.</i>	66. & 67
<i>Pēdēte appellatione nihil est innouādum.</i>	89
<i>Post annū non recipitur supplicatio.</i>	43
<i>Preces qualiter offerri debent.</i>	96
<i>Pro modico non datur supplicatio.</i>	55
Q	
<i>Qualiter supplicari debeat.</i>	82
<i>Quando supplicatio concedatur.</i>	36

I N D E X

<i>Quando iudices, qui iudicarunt non intersint supplicationi errorum.</i>	30
<i>Quibus personis supplicetur.</i>	100
<i>Quid sit supplicatio.</i>	12
<i>Qui supplicare possint.</i>	96
<i>Quoties erroris propositio recipitur.</i>	35

R

<i>Rescriptum differens arresti executionē non valet.</i>	33. & 34
<i>Reus volēs p̄sequi, an deponere teneatur.</i>	46

S

<i>Sed quid de paupere, qui summam consignare non potest.</i>	45
<i>Sentētia in supplicatione & appellatione.</i>	73
<i>à Sententia semel tantum supplicatur.</i>	86
<i>Sententia appell. qualis esse debeat, & sup.</i>	65
<i>Servus potest pro D supp sed nō appellare.</i>	88
<i>Simpliciter supp. ante sentēt. nō licet.</i>	89. 93
<i>Subiecti principi possunt supplicare ei, ut p̄nariat p̄sidedē, q̄ furtū cōmisit. dur. offi.</i>	97
<i>Supplicari posse à sententia P̄fecti, qualiter intelligatur.</i>	82
<i>Supplicationis causam examinare.</i>	83
<i>Supp. & appell. quare nō sint eiusd. nat.</i>	84
<i>Supp. potest pro dilatoria excep. nō perēp.</i>	85
<i>Supp. talis esse debet q̄ perenti p̄sit.</i>	86

Supp

I N D E X.

*Supplicare licet, ut electio facta per pecuniã,
vel aliã contra legẽ, reducatur in melius*

97

Supp. licet p̄ moratoria p̄scriptione. 98

Supp. licet p̄ iis q̄ fisco dãnosa n̄ sunt. ibid.

Sup. licet p̄ iis q̄ n̄ sunt iuri cõi cõtraria ibi.

Supp. quãdo liceat à sententiã p̄fecti p̄torio. 99

Supplicationis effectus qui sunt. 101

Supplicatio quando principi offerenda. 104

Sup. quib. casib. lite pendente liceat. ibid.

*Supp. Principi facta, si tamen Impator ad eã
rescribat, vicem obtinet litis cõtest. 102*

Supp. à Principe tantũ obtineri potest. 15

Supp. non recipitur post annum. 43

Sup. an cõcedatur, si appellatio denegetur. 49

*Supplicatio contra sententiam interlocuto-
riam non recipitur. 54. & 35*

Supplicatio non datur pro modico. 55

Sup. volens acta ab actuario n̄ repetit. 59

*Supplicationis instantia intra quod tempus
finiri debeat. 62. & 63*

Supplicatio ex eisdem actis indicatur. 64. 65

Supplicat. in criminalib. an admittatur. 71

Supplicationis effectus. 75. 76. & 93

*Supplicatio qua Deo & hominibus fit, mul-
tiplex. 4*

I N D E X.

<i>Supplicandi veterum mos.</i>	5
<i>Supp. Parlamenti consiliariis dari solet.</i>	6
<i>Supplicationes, quae inferioribus offeruntur ante pcessum, in pcessu & post fiunt.</i>	7
<i>Supplicatio quid continere debeat.</i>	9. 10. 11.
<i>Supplicationem pars petere solet.</i>	13
<i>Supplicatio à Principe tantū obtineri pōt.</i>	15
<i>Supplicatio cur sit inuenta.</i>	16. & 17
<i>Supp. quando solet introduci.</i>	18
<i>Supplicatio quomodo impetrari debet.</i>	18
<i>Supplicationem quis postulare possit.</i>	24
<i>Supplicatio quando concedatur.</i>	36
<i>Supp. in qb. casibus non conceditur.</i>	41. & 42

T

<i>Totius tractatus summa.</i>	3
<i>Totum Parlamentum in errorum decisione, an sit congregandum.</i>	66. & 67.

V

<i>Vbi appellatio competit non proponitur er- ror.</i>	14. & 15
<i>Venia potest per supplicationem super pœna criminis impetrari.</i>	85

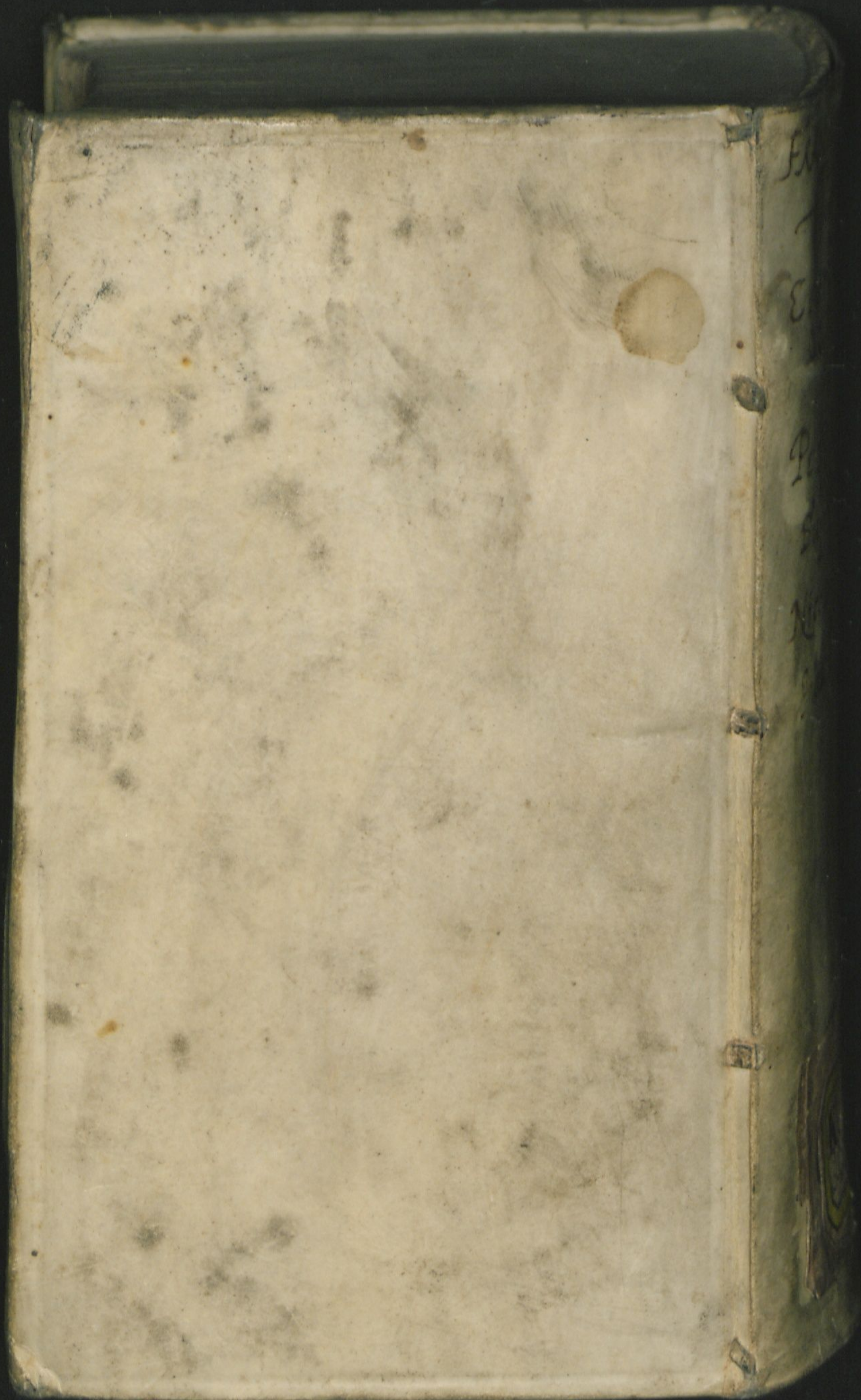
F I N I S.

Ky 2030

(X 2217837)

sb.

1017 ME

DE SUPPLICA-
TIONIBVS SEV ER-
RORVM PROPOSITIO-
NIBVS VVLGO RE-
uisionibus

TRACTATVS OMNIBVS QVI
*in foro versantur perquam utilis & ne-
cessarius.*

AUTHORE DOM. PETRO RE.
BVEFO DE MONTEPESSVLANO,
Iurium Doctore ac comite.

• B • D •

SPIRÆ

Typis Bernardi Albini, An. 1587.

